

ЖЕТЯ

ЧАСОСЛАВ

5/182 травень 2022

ЛЬВІВСЬКА АРХИЄПАРХІЯ УКРАЇНСЬКОЇ ГРЕКО-КАТОЛИЦЬКОЇ ЦЕРКВИ

«Хто правду чинить - іде до світла»
(від Івана 3,21)

**Народ мучеників Руси-України своїм тілом знову зупиняє зло,
щоб воно не поширилося на весь світ**

Звернення Архиєрейського Синоду УГКЦ в Україні

*«...ми хвалимось і в утисках,
знаючи, що утиск виробляє терпеливість,
терпеливість – досвід, а досвід – надія.
Надія ж не засоромить...»*

Рм. 5, 3-5

Із невимовним болем у серці переживаємо сьогодні страждання рідного українського народу, спричинені неспровокованою та нічим невинуватою повномасштабною збройною агресією російської федерації проти України. Ми, єпископи Архиєрейського Синоду УГКЦ в Україні, у своєму апостольському служінні залишаємося вірними словам євангельської Істини та нашому покликанню бути свідками надії в часи скорботи та випробувань.

Для виконання певного завдання на землі Господь дає людині різні дари, таланти і можливості, але й обраним народам передбачає окрему місію і посланництво. Як колись Бог вибрав ізраїльтян для просвіщення всіх народів, так Він постійно, і навіть сьогодні, доручає різним народам особливе покликання.

Ми часто себе запитували: для чого, Господи, Ти подарував нам дар свободи, відновив 30 років тому нашу незалежність, воздвигнув нашу Церкву з підпілля? А вже сьогодні ми самі бачимо, переживаємо і починаємо розуміти велику місію українського народу – нащадків Київської Русі, спадкоємців київського хрещення, мужніх правителів і захисників Вітчизни, послідовників наших мучеників Бориса і Гліба, мудрих жінок, вихователів і молільниць – послідовниць княгині Ольги. І це покликання в Божому провидінні полягає в тому, щоб у час великої смуті і загрози знищення не лише України, а й багатьох інших народів, відроджена Київська Русь знову повстала і зупинила злу волю агресора, щоправда, дорогою ціною. Ціна, яку ми сьогодні продовжуємо складати на вівтар задля звільнення нашого та інших народів, щоб зупинити ненаситного дракона, є дуже великою – земне життя наших найкращих синів і дочок, надлюдський труд і страждання наших воїнів, волонтерів, біженців та всього українського люду.

Покликання нашої Церкви – залишатися завжди зі своїм народом, щоб здійснити місію, яку Господь для нас підготував, стаючи народом мучеників-героїв, що віддають життя, захищаючи не тільки рідних, а й усі європейські народи та їх свободу. Місія нашої Церкви – уподібнитися до Пресвятої Богородиці, що, стоячи під хрестом свого Сина, вдивлялася в Його рани з невимовною скорботою в душі і водночас надією в погляді. І надія Її була не марна: третього дня Ісус воскрес.

Зі словами щирої вдячності звертаємося передусім до Захисників і Захисниць України. Ваш подвиг уже став прикладом для всього світу. Ваша жертвна вірність своєму народові та відданість у захисті нашої держави перед викликами жорстокої та нелюдяної війни засвідчують глибину вашої любові. Захисник – воїн із любов'ю в серці: до рідного народу, до своєї землі, до батьків і дітей, до всіх, хто сьогодні потребує захисту від пекельної сили жорстокості та бруталності російського агресора. Законний захист життя є і правом, і обов'язком людини. Невинно пролита кров наших братів і сестер у Бучі, Маріуполі, Ірпені, Харкові, Чернівці та в сотнях інших українських громад вимагають від нас сили та відваги стати захисниками не лише життя, а й самої людяності.

Наш Спаситель навчав: «Ніхто не спроможен любити більше, ніж тоді, коли він за своїх друзів своє життя віддає» (Ів. 15, 13). Щирість вашої любові дарує сьогодні нашому народові надію на відродження України, на захист своєї свободи та гідності. Тільки силою любові ми зможемо досягти остаточної перемоги добра над злом, правди над брехнею, людської гідності над людською ницістю. Наша перемога потребує також нашої спільної віри в те, що, коли ми мужньо та чесно шукаємо Істину, захищаємо добро, боремося за справедливість, з нами Бог! Його опіці невтомно довіряємо вас у наших усильних молитвах і благаннях.

Особливими словами вдячності, братньої підтримки та визнання за вірну службу звертаємося сьогодні до наших військових душпастирів. Із перших днів російської агресії та впродовж усіх наступних років військові капелани Української Греко-Католицької Церкви не вагалися щирим серцем відповісти на Боже запрошення «бути поруч» із чоловіками та жінками у військових одностроях, розділяючи з ними труднощі військової служби та виклики воєнних буднів. Протягом років збройної російської агресії наші капелани були невтомними свідками надії, вірно стоячи пліч-о-пліч із українськими воїнами в бойових окопах, у військових шпиталях, у реабілітаційних центрах, надаючи необхідну підтримку їхнім сім'ям, зберігаючи пам'ять про полеглих захисників та піклуючись про їхні родини.

Повномасштабне вторгнення російського війська на територію України збіглося з імплементацією положень ухваленого Верховною Радою Закону України «Про Службу військового капеланства». Закон створює можливості для ефективної професійної організації душпастирського служіння серед українського війська. Водночас він вимагає від наших душпастирів вищого рівня посвяти в разі зарахування на військову службу. Беручи до уваги виклики та потреби сьогодення, ми звертаємося до священнослужителів нашої Церкви з проханням у свободі духу та в щедроті серця не відмовити українському воїнові у відчутній

Божій присутності, що стає явною в молитві та жертвному служінні військового капелана. Нехай слова нашого великого душпастиря митрополита Андрея, звернені до українських воїнів у часи випробувань і запеклої боротьби, стануть сьогодні вашими словами до наших захисників: «Ви, що у бою щодня наражені на смерть, пам'ятайте захищати серце, чисте від гріха, будьте все готові ставати перед Божим Престолом і здавати справу з цілого життя. Хоробро сповніть обов'язки! Перемога певна, а справа свята!».

Зокрема звертаємося до наших семінаристів, спонукаючи їх до молитовної застанови та духовного розпізнавання власного покликання служити глибоким внутрішнім потребам українського воїна відповідно до багатой та тривалої традиції нашої Церкви. Це служіння вимагає особливої відваги, на яку здатна лише зріла християнська любов, як дар нашого Небесного Отця, що дозволяє нам збагнути, «до якої надії Він нас кличе» (Еф. 1, 18).

Особливого свідчення надії сьогодні від військового душпастиря очікують сім'ї військово-службовців і родини полеглих захисників. Біль розлуки, невпевненість у прийдешньому дні, відчуття самотності та безпорадності перед лицем непоправної втрати можуть потребувати тривалого часу для остаточного зцілення. Місією військового капелана залишається прояв особистої відповідальності – «бути поруч» із тими, кого війна зранила найбільше. Підтримка поранених і молитва за полонених може сьогодні допомогти багатьом українським родинам уникнути руйнівної сили страждання та через власний біль, єднаючись із розп'ятим Христом та з любов'ю «носячи тягарі один одного», знайти шлях до воскресіння (Гал. 6, 2).

Як душпастирі Церкви Христової, відчуваємо обов'язок звернутися і до російських військових, солдатів та офіцерів, які наважилися підняти зброю проти українського народу, вбиваючи невинних, залишаючи дітей сиротами, позбавляючи велику кількість людей власного життя та надії на майбутнє. Кров невинних українських дітей свідчитиме проти вас на суді Господньому. Поки не пізно, знайдіть у собі відвагу скласти зброю та не виконувати злочинних наказів. Не дозволяйте вбивчій пропаганді затьмарювати ваш розум і спонукати до невинуватої жорстокості: «пізнаєте правду, і правда визволить вас» (Ів. 8, 32). Покайтеся і просіть вибачення в Бога життя за злочини проти людяності, щоб Він дарував вам прощення гріхів і надію на життя вічне.

У час грізних випробувань для всього українського народу запрошуємо наших військових душпастирів до щирого служіння тим, від кого тепер залежить доля нашого спільного майбуття. Дорогі отці, військові капелани, ваша молитовна присутність у лавах українського війська має стати джерелом духовної втіхи та запорукою невтомної братньої підтримки. Ваше покликання – свідчити надію в сутінках людського страждання, бути вірними послідовниками Бога, який став людиною, щоб піднести людину до участі в Божому житті. Ми ж зберігаємо кожного з вас у наших братніх молитвах і «маємо в пам'яті безперестанку діло вашої віри, труд вашої любові та терпеливість вашої надії на Господа нашого Ісуса Христа» (1 Сол. 1, 3).

Благословення Господнє на вас!

Від імені
Архиєрейського Синоду УГКЦ в Україні
† СВЯТОСЛАВ
Від імені
Мукачівської Греко-Католицької єпархії
† Ніл Луцак
Департамент інформації УГКЦ

В соборі святого Юра відбулися архиєрейські богослуження Великого четверга

Так, вранці 21 квітня Високопреосвященний владика Ігор, Архієпископ і Митрополит Львівський, у співслужінні Преосвященного владика Володимира, єпископа-помічника Львівської архієпархії, та духовенства звершив Вечірню з Літургією святого Василя Великого. Вже традиційно до богослужень долучилася спільнота Львівської духовної семінарії Святого Духа, адже щорічно у Великий четвер ректорат семінарії співслужить архиєреям та сотrudникам собору, а семінарійний хор супроводжує співом богослуження, які моляться семінаристи разом із парафіянами архикатедрі.

Відтак митрополит звершив Чин омивання ніг священнослужителям Львівської архієпархії. «Обряд омивання ніг нагадує нам про велике смирення і покору Господа нашого Ісуса Христа, щоби кожен і кожна з нас про це пам'ятали і старалися про таку покору в Бога просити і з кожної нагоди, яка нам трапляється, користати», – наголосив у заключному слові архиєрей, зауважуючи, що навіть малий акт покори часто важливіший за численні добрі вчинки і моління. «Господь показав нам знак такої великої покори і великого смирення. Покора і смирення стремляться до любові і відкривають двері до неба».

Увечері в Архикатедральному соборі святого Юра також було звершено Утреню Страстей Господа нашого Ісуса Христа.

Пресслужба Львівської архієпархії

Владика Володимир звершив чин поставлення у піддиякони Юрія Дроф'яка

19 квітня, перед Літургією Передосвячених Дарів, в Архикатедральному соборі святого Юра єпископ-помічник Львівської архієпархії владика Володимир звершив чин поставлення в піддиякони брата Юрія Дроф'яка.

У вітальному слові єпископ-помічник відзначив, що сьогодні всі стали свідками та учасниками цього чину. Він звернув увагу на особливий момент з чину поставлення: коли піддиякон ллє воду на руки архиєрея і каже: «Ті, що вірні». «Дякую, що нагадав собі і мені про вірність. Стараймося залишатися вірними і надалі», – закликав владика Володимир, а також побажав не лише читати Боже слово, а й віддзеркалювати його своїм життям.

Пресслужба Львівської архієпархії

У Львові відбувся музичний вечір, присвячений невинно убієнним у війні

17 квітня в храмі свв. Ольги і Єлизавети відбувся музичний вечір «Стояла Мати скорботна...», присвячений невинно убієнним та закатованим у війні в Україні.

Вступне слово до виконавців, організаторів та гостей вечора виголосив Високопреосвященний владика Ігор, Архієпископ і Митрополит Львівський, який наголосив, що свято Входу Господнього в Єрусалим, яке звершується у цей день, пригадує нам Христа, котрий усвідомлював свою місію – що буде зраджений, катований і розп'ятий, але хрест не є кінцем, адже третього дня Він воскрес. До вічного життя також покликана і кожна людина, маючи безсмертну душу.

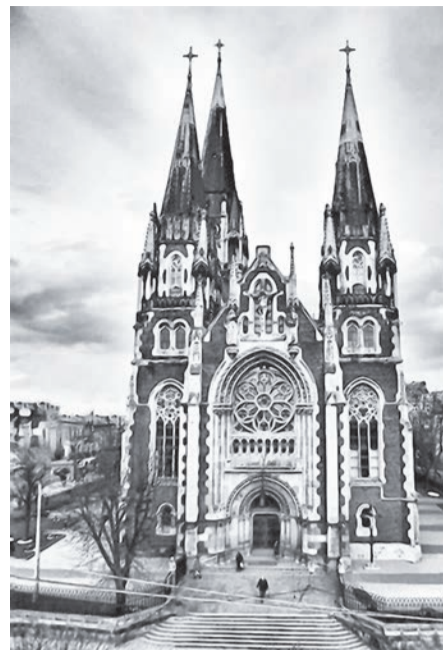
«Сьогоднішній захід, який звучить у виконанні «Трембіти» – звуки музичних інструментів і голоси, які ми чуємо – хай це буде молитвою за убієнних... Очевидно, що кожного і кожна з нас стискає великий жаль, коли ми чуємо – знову нова жертва, нові знущання... Але я вірю, що всі ті душі, які відійшли – це наші герої, які гинуть, відходять до вічності; я гадаю, що Господь Бог їх усіх винагородить і вони будуть щасливі», – зауважив митрополит і побажав усім якнайшвидшого завершення війни і настання миру, воїнам – Господньої допомоги, а цей молитовний вечір присвятити молитви за невинно убитих.

Музично-молитовний вечір став прем'єрою музичних творів с. Марії (Слепченко) «De Profundis» та «Stabat mater» для солістів, хору і камерного оркестру. У програмі також прозвучав твір відомого львівського композитора, лауреата Шевченківської премії Віктора Камінського «Царю Небесний».

Виконували духовну музику солісти Ілона Опікула (сопрано) та Діана Піпаш (мецо-сопрано) – камерний оркестр та хор капели «Трембіта» під багатуєю Сергія Якобчука.

Автор проекту – Михайло Перун; організатори – Львівська архієпархія УГКЦ за сприяння Львівської обласної ради та фундації «Андрей».

Слово на завершення виголосив директор фундації «Андрей» Михайло Перун. «В Україні Страшний тиждень розпочався 24 лютого. Цей вечір є

присвячений невинно убієнними та закатованим у війні, яку Росія розв'язала і провадить проти України», – наголосив автор проекту, звертаючи увагу на те, що дорога страстей, відображена в музиці, завжди прямує до перемоги над смертю. «Страсті завжди мають пасхального Христа... Наші молитви, наша щоденна праця має бути воскресінням. І кожен із нас має для цього вкласти свою лепту – лепту, яка називається «Воскреслий Христос».

Сестра Марія (Слепченко) – настоятелька монастиря монахинь Найсвятішого Ізбавителя, іконописець та композитор, автор понад сотні музичних творів різних жанрів. В її доробку – кілька Літургій, які звучать в окремих храмах Львова, Івано-Франківська, Тернополя, Червонограда, Вінниці; низка хорових творів (церковні пісні, обробки народних пісень), твори для камерного та симфонічного оркестру, для квартету, ансамблів, а також фортепіанні твори. Вона також є лауреаткою міжнародних конкурсів: конкурсу консерваторії ім. Ф.Шуберта у Відні (2021, друге місце за симфонічну поему «Третій Ангел»), конкурсу Віденської музичної академії в співпраці з консерваторією ім. Р.Вагнера (2021, друге місце, «Stabat Mater»).

Пресслужба Львівської архієпархії

Владика Володимир зустрівся з президентом Конференції Європейських Церков

20 квітня президент Конференції Європейських Церков Крістіан Крігер відвідав курію Львівської архієпархії, Архикатедральний собор св. Юра та зустрівся з єпископом ЛА владикою Володимиром. Під час зустрічі він висловив зацікавлення соціальним становищем та служінням Церкви в Україні, конфесійною ситуацією у Львові та запевнив у підтримці України у час війни.

Зі своєї сторони владика Володимир подякував п. Крігеру за візит солідарності. Архирей розповів про соціальне служіння Української Греко-Католицької Церкви, а також запевнив, що Церква йде двома шляхами: молитвою і соціальним служінням, чим наближає перемогу України.

В рамках візиту солідарності пан Крігер відвідав гуманітарний центр при Львівській архієпархії та був присутній під час Літургії Передосвячених Дарів в Архикатедральному соборі св. Юра.

Пресслужба Львівської архієпархії

Владика Володимир очолив Єрусалимську Утреню у храмі Новояворівська

У Страсну п'ятницю, 22 квітня, владика Володимир очолив Єрусалимську Утреню у храмі свв. апп. Петра та Павла у Новояворівську у співслужінні місцевих отців-редемптористів. По завершенні моління архирей подякував співбратам за спільну молитву, а також звернув увагу на текст цієї Утрени, яка має глибоке богослов'я зішестя до аду.

«Чим був ад? Місцем очікування. Починаючи від наших прародичів Адама і Єви, народ сходить до аду, очікуючи на відкуплення Ісуса Христа. В момент пасхальної події Ісус Христос сходить у це місце, що є місцем темряви і очікування. Найбільш драматичним моментом для тих, хто там перебував, була неможливість почитати Бога. Ісус Христос сходить туди, Він не залишається лежати у гробі, бути бездіяльним. Він входить до аду і бере за руку Адама – ту руку, яка свого часу сягнула по заборонений плід. Таким чином немовби відновлює контакт із людством. У цей момент стан аду перестає існувати (щоправда, перетворюється чи переходить у пекло). З цього моменту людина робить свій вибір, оскільки наділена свобідною волею і має розум», – пояснив він і додав: «Ми, християни, маємо великий скорб – Таїнство Покаяння. Дотик Христа до Адамової руки є водночас дотиком до Божого милосердя. Це розршення, яке уділяє сповідник, священник – це є дотик до мене, до того Адама, який впав, сумнівався, не визнав свій гріх».

На його переконання, дуже важливо розуміти, що Бог не втомлюється нам прощати. Важливо не втомлюватися шукати Його милосердя.

«Страсна субота не є лише днем очікування, прибирання. У ній є богослов'я зшестя до аду. Страсна субота в нашому житті може тривати довше, ніж один день. Але Великдень приходить. Ще такого не було в історії християнства, що він не настав. Пандемія не змогла Ісуса затримати у гробі, цього не може і війна», – переконаний єпископ-помічник Львівської архієпархії.

Пресслужба Львівської архієпархії

Празник парафії Христового Воскресіння у Львові

У Світлий понеділок, 25 квітня, Митрополит Львівський Ігор з нагоди святкування храмового празника відвідав парафію Христового Воскресіння у Львові (вул. Городоцька, 319А). Тут він звершив Архирейську Божественну Літургію, яку йому співслужили синкел у справах монашества Львівської архієпархії ієрм. Юстин (Бойко), сотрудники парафії Христового Воскресіння та запрошене духовенство.

Парох парафії Воскресіння висловив щиру подяку митрополитові за батьківську опіку над вірними та за світковий візит.

По завершенні Літургії було звершено Чин освячення води, якою архирей поблагословив та окропив усіх присутніх.

Пресслужба Львівської архієпархії

На Великдень владика Володимир звершив панахиду на могилах українських героїв

У день світлого празника Воскресіння Христового владика Володимир у співслужінні військових капеланів Львівської архієпархії звершив Воскресну панахиду на могилах новітніх героїв на Личаківському кладовищі, які віддали життя за волю та незалежність України.

У своєму слові архирей відзначив, що цьогорічний Великдень є святом радості серед смутку. Бо ми є людьми, маємо право відчувати різні емоції, позаяк втратили багатьох рідних чи близьких. «Але Великдень залишається Великоднем. Це свято перемоги добра над злом», – підкреслив він.

Владика запевнив, що Христос є з нами, з нашим народом і, на його переконання, йде цього року особливу спільну Пасхальну дорогу у наших співвітчизниках, у Героях.

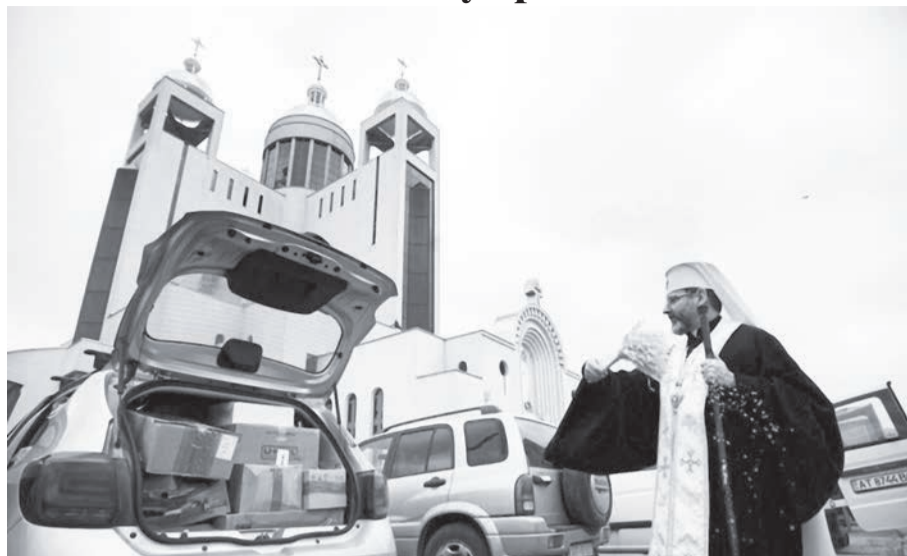
«Сьогодні в Україні Ісуса Христа вбивають, брутально катують, Його беруть в полон, кидають до гробу, а це означає, що Він також і воскресає на нашій землі», – переконаний єпископ-помічник.

«Коли зранку ми встали, то почули, що у наших храмах, на нашій землі лунає гімн на славу Христового Воскресіння. Сьогодні просимо Воскреслого Христа, щоби наших Героїв, наших покійних прийняв і дарував їм свої вічні обійми», – сказав владика Володимир.

Пресслужба Львівської архієпархії

Блаженніший Святослав освятив паски для українських воїнів

21 квітня, у Великий четвер, на подвір'ї Патріаршого собору Воскресіння Христового Отець і Глава УГКЦ Блаженніший Святослав освятив паски та інші великодні страви для українських військових.

Привітання від Предстоятеля УГКЦ та освячені паски воїнам мали передати військові капелани, які цього року чисельно зголосилися відвідати наших захисників на Великдень. Групи військових душпастирів, за координацією Департаменту військового капеланства Патріаршої курії УГКЦ, виїхали на великодні візити по всьому українському фронті.

«Сьогодні, як ніколи, український захисник – це той, у чийх руках наше сьогодні і майбуття. І сьогодні, як ніколи, він потребує підтримки Христа воскреслого. Тому ця звістка про Божу перемогу над смертю, про перемогу Христа, про Його воскресіння, саме капелани сьогодні покликані рознести по всій українській землі, зраненій війною, засмученій смертю і горем, але якій ніколи не бракувало надії. А військовий капелан – це завжди свідок надії!» – наголосив о. Андрій Зелінський, ТІ, заступник керівника Департаменту військового капеланства.

Департамент військового капеланства
Патріаршої курії УГКЦ

Владика Степан освятив Центр для українських переселенців у Братиславі

Під час візиту до Словаччини голова Пасторально-міграційного відділу УГКЦ владика Степан Сус освятив у Братиславі Центр допомоги, який служитиме прихистком для українських переселенців.

«Сьогодні мати місце, де можемо бути в мирі і безпеці, – це справді великий Божий дар. Дякуємо Богові, що маємо цей будинок. Хоч і тимчасово, але це надійне місце миру і спокою, де не лунають сирени, не літають ракети і не потрібно втікати в укриття. Просимо в Бога благословення і молимося за швидку перемогу і мир в нашій країні. Бажаю, щоби ви тут довго не затримувались і могли якнайшвидше повернутись до рідних домівок», – заохотив єпископ після освячення.

Владика Степан подякував керівництву району Ламач у Братиславі, Посольству України і загалом словацькому народові за підтримку українців, які виїхали до Словаччини, рятуючись від війни. «Українські мігранти мають показати світові в кожній країні, що ми цінимо будь-яку допомогу, яку нам надають сьогодні», – додав голова ПМВ.

У спільній молитві разом з єпископом взяли участь душпастир для українців греко-католиків Словаччини о. Ігор Марусин, заступник голови ПМВ о. Андрій Гах, секретар ПМВ о. Роман Ільницький, староста району Ламач у Братиславі Лукаш Бяньцький, Посол України у Словацькій Республіці Юрій Мушка та мешканці Центру.

Центр організований коштом української церковної громади і фонду «All4Ukraine – Support Ukrainians», а також за сприяння Veľvyslanectvo Ukrajiny v SR/Посольство України в Словацькій Республіці і керівництва району Ламач. Центр може прийняти 30 осіб. Наразі в ньому вже мешкають українці-переселенці з Донецької та Одеської областей.

Пасторально-міграційний відділ УГКЦ

Владика Борис (Гудзяк) став почесним доктором Католицького університету Америки

Під час випускних урочистостей 14 травня в Католицькому університеті Америки відбулося вручення регалій почесного доктора з прав людини (Doctor of Human Rights, honoris causa) митрополитові Філадельфійської архієпархії УГКЦ, президентові УКУ владіці Борисові Гудзяку. У такий спосіб спільнота Католицького університету Америки відзначила владика за його віддане служіння Церкві, католицькій вищій освіті та народу України. «Життя та діяльність архієпископа Бориса Гудзяка свідчать про правду сопричастя та справедливості, а насамперед – про витривалість християнської надії», – йшлося під час нагородження.

Після повномасштабного вторгнення росії в Україну в лютому 2022 року владика Борис неодноразово виступав із заявами, закликаючи світ дотримуватися моралі і підтримати український народ: «Ця моральна основа – це наука, яку проповідує Ісус, і за якою покликана жити Церква та її вірні. Правда сопричастя і справедливості, а не насильство і війна – це Божа воля для нас. А Божа правда переможе», – так представили митрополита під час нагородження у Католицькому університеті Америки.

Довідка

Католицький університет Америки (The Catholic University of America, CUA) – приватний університет у Вашингтоні. Заснований в 1887 році католицьким духовенством США за підтримки папи Лева XIII, він є національним університетом Католицької Церкви в Сполучених Штатах. Університет є науковим центром для осіб, що вже отримали вищу освіту. В його складі функціонують 12 факультетів і 21 дослідницький центр. Католицький університет – єдиний університет Америки, що видає канонічні дипломи відразу за трьома богословськими спеціальностями: канонічне право, філософія і теологія.

ucu.edu.ua

740 великодніх кошиків для військових

В останні тижні перед Воскресінням ГНІХ парафіяльна спільнота прокатедрального собору Святої Софії УГКЦ в Римі розпочала акцію серед вірян «Пасхальний кошик українським військовим». Мета акції полягала в тому, аби завдяки пожертвам українських мігрантів, які моляться в соборі, подарувати один великий пасхальний кошик з освяченими стравами на двох військових, які боронять українську землю від російської агресії. Та завдяки співпраці з львівськими волонтерами і спільнотою Гарнізонного храму свв. Петра й Павла у Львові та кейтеринговим фондом «Горіховий дім» вдалося відправити 740 кошиків до Харкова, Донецька, Миколаєва та області.

Разом з тим, спільнота прокатедрального собору Святої Софії УГКЦ в Римі, волонтери та релігійне товариство «Свята Софія», за підтримки архієпископа Василя Семенюка, митрополита Тернопільсько-Зборівського УГКЦ, зібрали пасхальні кошики для тимчасово переміщених осіб. Завдяки спільній ініціативі вдалося зібрати 600 пасхальних кошиків для українських біженців, що перебувають у Римі через війну.

«Щиро вдячний парафіянам собору Святої Софії в Римі за ці пожертви, а нашим військовим складаю подяку за мужню оборону України. Бажаю всім благословенного Воскресіння ГНІХ!» – прокоментував акцію ректор собору о. Марко Семенен.

Пресслужба релігійного товариства «Свята Софія»

Владика Богдан вперше висвятив нового священника для Апостольського екзархату в Німеччині та Скандинавії

У неділю, 8 травня, під час душпастирських відвідин громади УГКЦ у м. Кьольн, Апостольський екзарх для українців візантійського обряду в Німеччині та Скандинавії владика Богдан (Дзюрах) поставив у іереї диякона Геннадія Ароновича. Це перші священничі свячення, які здійснив владика Богдан після свого призначення апостольським екзархом.

Божественну Літургію, яка відбувалася у храмі св. Гертруди в Кьольні, спільно з владикою Богданом співслужили всесв. о. Микола Павлик, парох громади Царя-Христа, священники зі Східної колегії в Айхштетті, а також гості з України та з місцевої римо-католицької архидієцезії. Зокрема, був присутній Генеральний вікарій архидієцезії о. д-р. Маркус Гофманн та референт Міжнародного католицького душпастирства в архидієцезії Кьольна Інґберт Мюге. На святі був присутній рівно ж представник Православної Церкви України о. Петро.

Привітати апостольського екзарха з нагоди його візиту прибув міський голова м. Гюрт, де напередодні відкрилася виставка сучасної української ікони, Дірк Броер. Перед Літургією відбулася розмова владика Богдана з п. Броером, під час якої співрозмовники обмінялися думками щодо духовної опіки новоприбулих біженців з України.

Під час богослуження владика Богдан виголосив проповідь, в якій провів паралель між появою ангела у світліх ризах, який з'явився жінкам-мироносицям у гробі Спасителя і сповістив їм, що Христос воскрес із мертвих, що він – живий, та священничими свяченнями, які мали за хвилину відбутися у цьому храмі. За словами проповідника, жінки-мироносиці ішли до гробу, сповиті смутком, тривогою і страхом. Але там, де вони сподівалися побачити сутінки і смерть, вони натрапили на ангела в постаті юнака, одягненого у світлі ризи, який звістив їм радісну благовість про Воскресіння і скерував їх до Воскреслого Христа. «Так само сьогодні у цьому храмі, який є образом гробу Спасителя, осяяного ясним світлом Воскресіння, з'явиться перед нами молодий священник, зодягнений у світлі ризи, який звістатиме людям, які приходять сюди у смутках і журбах, радісну благовість про Воскресіння та скеровуватиме їх до зустрічі з Воскреслим Спасителем», – зазначив проповідник. Він побажав отцеві Геннадію дару пастирської любові, якою повинні відзначитися усі Христові служителі.

Наприкінці Літургії владика Богдан ще раз привітав новопоставленого іерея Геннадія, подякував його батькам, вихователям у Львівській семінарії та в Східній колегії Айхштетту, та всім, хто спричинився до пробудження його священничого покликання і зростання у ньому.

Пресслужба Секретаріату Синоду Єпископів УГКЦ

У грецькому місті Салоніки на Пасху відслужили першу Божественну Літургію для українців

В суботу, 23 квітня, святкову Літургію на Пасху очолив душпастир для українців-греко-католиків у Греції о. Ігор Посоленик. По закінченню відбулося освячення великодніх кошиків. Також українці у Салоніках помолилися за мир в Україні.

«Для кожного з нас це дуже важливо, оскільки це була перша Божественна Літургія. Нехай воскреслий Христос дарує нам перемогу та зміцнить нашу віру в цей непростий для нас час і перемінить наш смуток на радість», – побажав вірним о. Ігор.

Пресслужба УГКЦ в Греції

В окупованому Херсоні провели гаївки

Незважаючи на драматичні події в нашій країні та на тимчасову окупацію Херсонської області, о. Ігнатій Москалюк, ЧСВВ, та бр. Піо, ЧСВВ, залишилися в монастирі на півдні України і продовжують своє служіння. Завдяки ініціативі о. Ігнатія та старанням активних парафіян у монастирі організовано благодійну кухню та центр гуманітарної підтримки, де можна смачно пообідати та отримати необхідні продукти харчування.

До Пасхи в монастирі Святого Володимира Великого УГКЦ готувалися ретельно. Парафіяни разом прибирали територію, прикрашали храм. Збиралися на великодні богослужіння. Радісно та гучно лунали в храмі великодні вітання.

У тимчасово окупованому російською армією Херсоні, попри військовий гніт, Світлий понеділок був сповнений справжньою радістю. Парафіяни зібралися в монастирі, щоб разом влаштувати великодні гаївки.

«У важкий час війни в Україні, зокрема в ізольованому Херсоні, дуже хочеться підняти дух свята Воскресіння Христового, а ним є радість», – каже о. Ігнатій Москалюк, додаючи, що має неймовірно потужну підтримку від парафіян.

Усі присутні вдячні Богові за чудову погоду, бр. Піо, – за смачно приготований стіл, а отцю Ігнатію, – за організацію гаївок.

«Гаївки в Херсоні – це знак радості. Незважаючи на пригніченість, нам вдалося радіти!» – відзначив о. Ігнатій.

Олена Пенязьва,

голова катехитичної комісії Одеського екзархату

Владика Браєна Байду призначено правлячим єпископом Торонтської єпархії УГКЦ

Святіший Отець Франциск, поблагословивши рішення Синоду Єпископів УГКЦ, призначив владика Браєна Байду правлячим єпископом Торонтської єпархії УГКЦ. До моменту призначення єпархом Торонтським владика Браєн Байда був правлячим єпископом Саскатунської єпархії УГКЦ та Апостольським адміністратором вакантного осідку Торонтської єпархії УГКЦ.

Водночас Апостольським адміністратором вакантного осідку Саскатунської єпархії УГКЦ Папа Франциск призначив владика Лаврентія Гуцуляка, Митрополита і Архієпископа Вінніпезького УГКЦ.

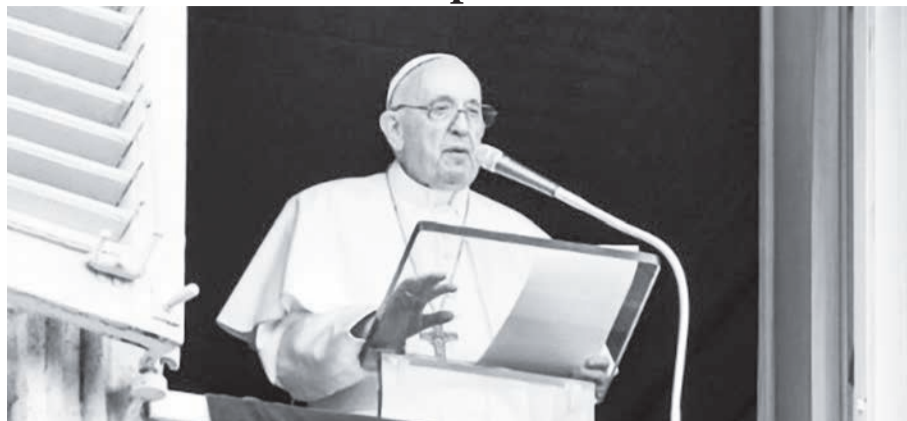
Зателефонувавши з вітанням до владика Браєна, Отець і Глава Української Греко-Католицької Церкви Блаженніший Святослав поблагословив і запевнив його, а також духовенство і вірних єпархії, у своїх молитвах.

«Коли я озираюся на своє 14-річне єпископське служіння у Саскатунській єпархії, у мене залишилося так багато приемних спогадів про спільну дорогу із духовенством і вірними Саскачевану. Я сподіваюся і молюся, щоб досвід, який я отримав від Святого Духа через дари, якими поділилися зі мною стільки учнів-місіонерів у нашій Церкві, добре послужить мені в моєму новому призначенні. Я дякую Богу за Його ласки, моїм братам-єпископам у Канаді та Україні за їхнє терпіння, дружбу та довіру, а також усім людям доброї волі, які допомагали мені зростати пастирськи та духовно протягом останніх років», – прокоментував своє нове призначення владика Браєн.

Департамент інформації УГКЦ

Папа Франциск: Не переставаймо щодня молитися за мир в Україні

Недільна молитва до Пресвятої Богородиці з Папою Франциском, що відбулася на площі Святого Петра у Ватикані в неділю, 8 травня, збіглася із днем традиційної благальної молитви до Богородиці в Помпеях – санктуарії поблизу Неаполя на півдні Італії, натхненником якої був блаженний Бартоло Лонго. Після проказування молитви «Царице Неба» разом з прочанами Святіший Отець скерував свою думку до цього санктуарію, піднісши молитву за мир.

«Саме в цю годину, – сказав він, – численні вірні гуртуються навколо шанованого образу Пресвятої Марії в санктуарії в Помпеях, щоби піднести благальну молитву, що зродилася із серця блаженного Бартоло Лонго. Духовно стаючи навколішки перед Пречистою Дівою, вірять їй палке прагнення миру багатьох народів, які в різних частинах світу страждають від безумного лиха війни. Пресвятій Діві особливо представляю страждання та сльози українського народу. Перед обличчям божевілля війни, і надалі, прошу вас, кожного дня молимося Розарій за мир. І молимося за політичних лідерів країн, щоб вони не втрачали «чуття людей», які хочуть миру й добре знають, що зброя ніколи його не приносить».

Вітаючи різні групи прочан, які зібралися на площі Святого Петра, Святіший Отець скерував окремі вітання біженцям з України: «Особливі вітання групі українських біженців і родинам, які їх приймають у Маккіях поблизу Перуджі».

«Vatican News»

У Римі обговорили діяльність «Карітасу» та гуманітарну ситуацію в Україні

16 травня відбулась конференція, присвячена діяльності «Карітасу» в Україні. Захід відбувся з нагоди візиту до Риму президентки «Карітасу України» Тетяни Ставничої та виконавчого директора «Карітасу-Спес Україна» отця В'ячеслава Гриневича.

У конференції взяли участь Генеральний секретар «Caritas Internationalis» Алоїзіус Джон, президентка «Карітасу України» Тетяна Ставничка, генеральний секретар «Карітас-Спес Україна» о. В'ячеслав Гриневич, директорка з міжнародного співробітництва та гуманітарних питань «Карітасу Європи» Сільвія Сінібальді; модератор – заступник редакційного директора дикастерії з комунікації Алессандро Джізотті.

Було зазначено, що з 24 лютого «Карітас Інтернаціоналіс» та Конфедерація «Карітасу» продовжують невпинно працювати над підтримкою вразливих осіб та громад, чіє життя було спустошено внаслідок війни в Україні.

Від початку повномасштабного вторгнення військ РФ на територію України дві українські організації «Карітасу» – «Карітас України» та «Карітас-Спес Україна» – підтримують місцеве населення, надаючи гуманітарну допомогу. З початку війни та станом на 6 травня 2022 року «Карітас України» та «Карітас-Спес Україна» надали допомогу понад 1 223 632 особам, які стали жертвами військових дій, через 50 своїх локальних центрів, розташованих по всій країні.

Організації «Карітасу» у сусідніх країнах, зокрема в Польщі, Угорщині, Чехії, Словаччині, Румунії та Молдові – також знаходяться на передовій у наданні допомоги мільйонам біженців, які втікають від війни, за підтримки інших членів Конфедерації «Карітасу».

Під час конференції були озвучені статистичні дані: з початку війни в Україні 13 мільйонів українців змушені були покинути свої домівки; 1,8 мільйона біженців – діти.

«Карітас Інтернаціоналіс» попереджає, що гуманітарні наслідки цієї війни будуть глобальними. Існуюча глобальна соціально-економічна нестабільність, спричинена пандемією COVID-19, ще більше посилюватиметься цією кризою, створюючи загрозу продовольчій безпеці, різке зростання цін на основні товари і, перш за все, ризик глобальної економічної рецесії та енергетичної кризи. Найменш розвинені країни постраждають найбільше», – зазначив у своїй промові Генеральний секретар «Caritas Internationalis» Алоїзіус Джон. «Найбідніші заплатять найвищу ціну», – підкреслив він.

Тетяна Ставничка розповіла, що за кожною цифрою в статистиці про війну стоїть людська історія та людське обличчя: «Люди, які приходять до центрів «Карітасу», почуються в безпеці, вони охоплені любов'ю спільноти. «Карітас» бачить не лише цифри, а реальних людей з унікальними історіями життя».

БФ «Карітас України»

Папа прийняв зречення

Пряшівського греко-католицького архієпископа

25 квітня у Ватикані повідомлено, що Папа Франциск прийняв зречення з пастирського уряду, подане Пряшівським Архієпископом для католиків візантійського обряду в Словаччині Преосвященним Яном Баб'яком. Апостольським адміністратором вакантного осідку Святіший Отець призначив владика Петера Руснака, єпарха Братиславського для католиків візантійського обряду.

Нагадаємо, що 30 січня 2008 року у Ватикані було оголошено про важливі зміни в житті Греко-католицької Церкви у Словаччині. До цього дня там діяли дві незалежні структури для католиків візантійського обряду, а саме – Пряшівська єпархія та екзархат у Кошицях. Згідно з рішенням Папи Венедикта XVI, Пряшівську єпархію було піднесено до рівня архієпархії та митрополичого осідку, Кошицький екзархат піднесено до гідності єпархії і разом з новоствореною Братиславською єпархією підпорядковано новоствореній митрополії. Таким чином, Греко-Католицька Церква в Словаччині отримала статус митрополичої Церкви свого права, що становить окрему церковну спільноту, яка має власну літургічну, духовну, богословську і дисциплінарну спадщину, що називається «обрядом».

«Vatican News»

Католицькі єпископи Австралії назвали російську агресію проти України геноцидом

Президент Австралійської єпископської конференції архієпископ Марк Кольрідж надіслав на адресу Блаженнішого Святослава, Глави УГКЦ, листа солідарності, в якому австралійські єпископи називають російську агресію проти України геноцидом. «Це не просто локальний конфлікт у якійсь далекій країні. Він несе серйозні наслідки для Європи і для всього світу, навіть для Австралії. Це не просто боротьба за демократію проти авторитаризму; це битва за свободу проти рабства, за правду проти брехні, за життя проти смерті, за добро проти зла. У такій битві Церква не може залишатися нейтральною, і саме тому ми пишемо вам, щоб висловити нашу безумовну солідарність з вами і вашим народом», – йдеться у листі очільника австралійського католицького єпископату.

Російське вторгнення в Україну єпископи Австралії виразно називають «геноцидом, що відповідає давній моделі заперечення права України на існування. Але Україна існує, вона вистояла всупереч усім намаганням її знищити. Той самий незламний дух виявляється і зараз, коли український народ протистоїть агресору, – і це сильно надихає всіх нас».

«Ми молимося від усього серця, щоб Богородиця оберігла Україну, як оберігала її в минулому. Нехай український народ розгромить наступ сил темряви силою Її воскреслого Сина, і нехай переможуть істина, свобода і життя», – завершують свого листа католицькі єпископи Австралії.

Департамент інформації УГКЦ

Нові блаженні – мирянка Арміда Бареллі та о. Маріо Чічері

У Мілані (Італія) відбулись урочисті проголошення двох нових блаженних Католицької Церкви – мирянки Арміди Бареллі та священника Маріо Чічері. Вони відзначились святістю життя в першій половині XIX століття саме в Міланській архидієцезії.

Арміда Бареллі була визначною церковною та громадською діячкою першої половини XIX століття, співзасновницею Католицького університету Пресвятого Серця; дієцезальний священник Маріо Чічері був утішителем хворих і переслідуваних часів Другої світової війни.

Урочисту церемонію беатифікації, що відбулась 30 квітня в Мілані, провів від імені Святішого Отця кардинал Марчелло Семераро, префект Конгрегації в справах визнання святих. У беатифіка-

ційній Святій Месі співслужив міланський архієпископ-митрополит Маріо Енріко Дельпіні.

Говорячи про нових блаженних, на перший погляд таких відмінних між собою, кардинал Семераро наголосив, що святість проявляється як в особах смиренних і прихованих, – а таким був блаженний Маріо Чічері, – так і у відомих і публічних, якою була Арміда Бареллі. Цитуючи святого Франциска Сальського, він підкреслив, що «Церква – це сад, оздоблений незліченним розмаїттям кольорових квітів; потрібно, щоб вони були різного розміру, забарвлення, пахощів». Святість нових блаженних тепер офіційно визнана, щоби поширюватись по всій Церкві та в усьому світі.

«Vatican News»

Митрополит Епіфаній привітав Блаженнішого Святослава з днем народження

Предстоятель Православної Церкви України (ПЦУ) Митрополит Епіфаній привітав Блаженнішого Святослава, Главу Української Греко-Католицької Церкви, з нагоди Дня народження. «Від імені Православної Церкви України та від себе особисто вітаю Вас із днем народження! Повнога Божественної Любові закликає людину до буття з однією метою – бути щасливою у вічному спілкуванні зі своїм Творцем: щоб у цьому земному житті людина реалізувала свій внутрішній потенціал, закладений в її богоподібності», – зазначається у вітальному листі.

В ці дні, – додає Предстоятель ПЦУ, – з особливою силою звучить молитва за Україну, за воїнів, за перемогу та мир. Повномасштабна війна, яку розгорнула росія проти українського народу, показала всьому світові, що ми – незламні. Запорукою цього є наші молитви до Творця.

«У цей непростий час нехай Господь завжди подає вам сили Святого Духа, примножуючи Ваші духовні дари, посилає міцне здоров'я і надихає на боротьбу проти всякого зла! Нехай Ваша архипастирська діяльність служить утвердженню миру і злагоди в нашому суспільстві, наповнює душі вірних вірою та впевненістю в торжестві добра. Ми віримо в перемогу, бо на нашому боці правда і Божа допомога!» – побажав Митрополит Епіфаній.

Департамент інформації УТКЦ

Кардинал Краєвський після відвідин Бородянки: бракує сліз, не вистачає слів

Вже втретє після початку широкомасштабної війни кардинал Конрад Краєвський, Папський роздавач милостині, відвідав Україну, щоб засвідчити близькість Папи. Він перебував у Києві, куди привіз подарунок від Папи для українських медичних закладів – карету швидкої допомоги, яку передав кардіологічній лікарні в Києві.

У п'ятницю, 15 квітня, кардинал Краєвський разом з Апостольським нунцієм в Україні архієпископом Вісвалдасом Кулбокасом відвідав селище Бородянку, що перебувало під окупацією російських військових, які вчинили численні злочини проти цивільного населення. Тут ієрархи у приватний спосіб помолилися Хресну дорогою.

В коментарі для ватиканських медіа кардинал Краєвський зазначив: «Саме тепер ми з нунцієм повертаємось до Києва з цих місць, важких для кожної людини у світі. Там досі лежать багато загиблих: ми бачили братську могилу, де щонайменше 80 людей поховані без імені та прізвища. І бракує сліз, не вистачає слів. Добре, що є віра, і що ми перебуваємо у Великому Тижні, Великій П'ятниці, коли можемо з'єднатися з Ісусом і піднятися з Ним на хрест, тому що після Страсної п'ятниці... я знаю, що буде неділя Воскресіння. І, можливо, Він пояснить нам все Своєю любов'ю і змінить усе навіть у нас самих: цю гіркоту і це страждання, які ми несемо кілька днів, а особливо від сьогодні».

«Vatican News»

Ініціатива італійських громадських організацій з гуманітарною місією

«Європейський рух ненасильницької дії» – із такою ініціативою в контексті війни в Україні виступили понад 30 громадських організацій, започаткувавши проект, який ставить перед собою завдання проведення гуманітарної місії в різних частинах країни. Зцією метою організатори хочуть мобілізувати тисячі європейців, щоб разом вирушити в Україну для допомоги проведення евакуації уразливих і безпорадних осіб.

«Звертаємося до всього європейського громадянського суспільства, бо існує інший шлях для вирішення триваючого конфлікту. Ми віримо, що ненасильницьке європейське та українське громадянське суспільство повинні бути активною стороною триваючих переговорів», – зазначається в прес-релізі про ініціативу, вказуючи на те, що поступово замовчується будь-яка інша гіпотеза щодо розв'язки, крім військового шляху. В той же час вбивства та катування цивільних змушують тисячі людей ховатися в сховищах, церквах і театрах, без поживи, води та ліків.

«Перед обличчям цього варварства наша пропозиція полягає в тому, щоб організувати в співпраці з українськими громадськими організаціями масову ненасильницьку акцію, велику гуманітарну операцію в різних частинах країни. Ми маємо намір організувати масовий в'їзд автобусів беззбройних волонтерів в Україну з єдиною метою – проводити евакуаційні заходи, зокрема, найбільш безпорадних людей, в погодженні з українськими організаціями, що вже задіяні в надаванні допомоги найбільш страждаючим співгромадянам», – пишуть організатори, підкреслюючи, що центральним завданням ініціативи є перевезти у безпечні місця тисячі людей, які хотіли би виїхати, але не мають засобів чи можливості. Йдеться, зокрема, про допомогу людям, що мають психічні розлади, та пацієнтам психіатричних лікарень.

Організатори закликають приєднуватися до заклику «Європейського руху ненасильницької дії», запрошують активістів долучатися до ініціативи, що має на меті зібрати щонайменше 5000 волонтерів, та збирають кошти, необхідні для винайму автобусів і покриття логістичних видатків.

«Vatican News»

Блаженніший Святослав розповів про екуменічний вимір війни в Україні

3-6 травня у Ватикані проходила Пленарна зустріч Папської ради у справах єдності християн. Окрему увагу було присвячено темі війни в Україні. Про її екуменічний вимір на локальному та глобальному рівнях розповів Блаженніший Святослав, Глава і Отець УГКЦ.

«Ми знаємо із заяви російського президента, що ця війна має два головні завдання: «демлітаризація» та «денацифікація» України. Демлітаризація означає остаточне знищення української держави та її військового потенціалу з метою реалізації наступного завдання – так званої денацифікації. І це виразно доводить, що головним завданням Росії є знищення українського народу».

Блаженніший Святослав наголосив, що інструкції, якими послуговуються російські військові у своїх діях в Україні, «можна назвати підручником з геноциду, згідно з яким, наш народ має бути знищений».

«Те, що сталося в Україні, – це жахлива гуманітарна катастрофа, внаслідок якої 10 мільйонів українців були змушені покинути власні домівки, і 5 мільйонів покинути країну, а в окупованих і пізніше звільнених містах та селах ми побачили такі трагічні явища як братські могили. Сьогодні ці місця є місцями спільної молитви православних, католиків, протестантів, євреїв, мусульман».

Крім жорстоких вбивств, Блаженніший Святослав вказав на злочини сексуальних насильств щодо «жінок, дітей, чоловіків», а також знищення культових споруд: «впродовж 70 днів війни майже 100 церков, монастирів і релігійних споруд були зруйновані».

«В цій трагедії релігійні спільноти об'єдналися як ніколи», – розповів Блаженніший Святослав. «Наша Всеукраїнська рада Церков та релігійних організацій представляє 95 відсотків релігійної спільноти України. За час війни ми видали 17 різних звернень».

Вночі, напередодні російської атаки, ми звернулися до російського президента із закликом не розпочинати війну. Ми, представники Церков та релігійних організацій, запропонували нашу посередницьку місію: якщо політики і дипломати не змогли відвернути війни, то ми запропонували себе в якості посередників миру».

В перший день війни ВРЦ виразно засудила російську агресію та продемонструвала готовність співпраці для порятунку людей. «Ми також звернулися до релігійних лідерів Білорусі з проханням докласти всіх необхідних зусиль, щоб уникнути участі білоруських військ у війні проти України. Вартує наголосити, що представники Української право-

славної церкви Московського патріархату брали активну участь в опрацюванні цих звернень та їх передачі російським адресатам».

В цьому контексті Блаженніший Святослав розповів про «кризу ідентичності» УПЦ МП в контексті війни в Україні. «У силу багатьох скандальних фактів ця Церква сьогодні відчуває себе маргіналізованою та витісненою з життя українського народу, хоча більшість зруйнованих храмів належать саме цій конфесії».

З екуменічної точки зору, – вважає Глава УГКЦ, – «війна в Україні була виразно засудженою», і вказав на різного роду ініціативи, спрямовані до патріарха Кірила, «однак, на жаль, з боку РПЦ ми не

почули жодного слова засудження цієї «святотацької» війни, а радше навпаки».

Так само на глобальному рівні екуменічних відносин російська агресія була виразно засудженою. В цьому контексті Блаженніший Святослав висловив вдячність Папі Франциску, Патріарху Варфоломію, Всесвітній екуменічній раді за публічне звернення секретаря о. Сауки до патріарха Кірила із закликом засудити війну, а також відзначив зусилля Кентерберійського архієпископа Джастіна Велбі для засудження війни в Україні.

«На наступну неділю після початку війни патріарх Кірил сказав, що ця війна має метафізичний характер і є війною цінностей, а тому є не лише оправданою, а й має завдання захистити православ'я. Аналіз такого оправдання війни показує нам велику небезпеку не лише для Російської православної церкви, але для всього християнства загалом», – наголосив Блаженніший Святослав. Така аргументація, – вважає Глава УГКЦ, – подібна до ідеології ІДІЛ та її розуміння держави. «На жаль, Російська православна церква стала заручницею державної доктрини Путіна, що було виразно засуджено авторитетними православними богословами місяць тому».

Підсумовуючи свою доповідь, Блаженніший Святослав наголосив, що «війна в Україні ставить перед нами два важливі виклики: найперше, потрібно переосмислити соціальне вчення Церкви на тему війни та миру. Друге завдання – вивчити питання відносин Церкви та Держави. Ми спостерігаємо очевидну потребу випрацювати нову правильну термінологію для опису сучасних викликів у цих сферах, а також мати відвагу на екуменічному рівні дати правильні відповіді на ці небезпеки».

Секретаріат Глави УГКЦ в Римі

Глава УГКЦ подякував Церкві Італії за те, що надала прихисток біженцям з України

9-12 травня у м. Кальярі (Сардинія, Італія) проходила XXIII Загальнонаціональна конференція про пасторальне служіння Церкви в сфері охорони здоров'я. На запрошення президента Єпископської конференції Італії кардинала Гвальтьєро Бассетті через відеозв'язок участь у конференції взяв Глава УГКЦ.

«Можливість сьогодні розповісти вам про те, що переживає український народ від 24 лютого – це для мене Боже чудо», – наголосив Блаженніший Святослав у своєму зверненні до учасників конференції. «Російські танки наблизились до нашого патріаршого собору на відстань 50 кілометрів: тоді нам залишалось лише молитися та бути з нашими людьми, даруючи їм надію навіть у такій безнадійній ситуації».

«Я був в окупованих містах і бачив те, що після себе залишили російські солдати: зараз це зруйновані міста-привиди, по вулицях були розкидані тіла невинно убитих людей; ми молилися на братських могилах, де лежали сотні люди зі зв'язаними руками та простреленими головами.

Серед них малі діти, жінки, люди похилого віку. Ніколи не думав, що побачу таке», – поділився своїм свідченням Блаженніший Святослав.

Зараз важка ситуація на Сході України, – вів далі Глава УГКЦ, – «я постійно на зв'язку із нашими священиками та єпископами, які залишаються зі своїми вірними. Наша Церква разом з нашими братами римо-католиками є справжнім польовим шпиталем у цих регіонах. Ми робимо все можливе для того, щоб доправити туди продукти харчування та питну воду».

Щоб вистояти у цій ситуації, – переконаний Блаженніший Святослав, – «потрібно мати віру та цілковито довіритися Богові, який приходить на допомогу через солідарність багатьох людей. Я хочу подякувати італійській Церкві за прийняття багатьох біженців. Допоможіть їм вивчити вашу прекрасну мову, а вони допоможуть вам відкрити багатство віри нашого народу. Ми хочемо розділити з вами не лише наш біль, але також і багатство нашої надії».

RISU

Глава УГКЦ у 80-й день війни подякував воїнам за вільну від окупантів Слобожанщину

Предстоятель УГКЦ констатував, що у 80-й день війни маємо гарні новини – Україна відстояла Харків. Вдалося не просто захистити це історичне велике, мільйонне місто, але, як це було з Києвом, Черніговом і Сумами, показати, що Слобожанщина – край, який розташований на кордоні з російською федерацією, – це справді історична Україна.

«Ми сьогодні дякуємо всім оборонцям Харкова і тим, хто віддав життя за свободу цього давнього українського

міста», – наголосив Глава УГКЦ.

Також він зауважив, що ворог не складає зброї. Він активно і масовано атакує, намагаючись повністю захопити території Луганської, Донецької та Херсонської областей, хоче закріпитися на Запоріжжі. Цієї ночі масованими ракетними, артилерійськими ударами була понівечена частина інфраструктури на Дніпропетровщині. Був обстріляний Миколаїв.

Цього дня Блаженніший Святослав роздумував і над тим, як грішника

навернути. «Боже, порятуй Україну! Боже, наверни тих, що сьогодні нас убивають! Боже, відверни від гріха всіх тих, що задумують нечестиві задуми і є причиною лиха війни в сучасному світі! Боже, благослови українське військо, яке зупиняє грішного нападника! Боже, благослови дітей України, відверни всіх нас від гріха і дай нам справжню свободу, яка є свободою чинити добро!» – просить Патріарх Святослав.

RISU

о. Іван Галімурка: «Свято Воскресіння Ісуса Христа є нашим свідченням життя в Істині»

Христос Воскрес! Воістину Воскрес! Промовляємо ці слова зі сльозами на очах. Сьогодні, у час важких випробувань і терпіння, Воскреслий Христос приходить і стукає у двері зраненого серця. Радіє кожен – від маленької дитини і до сивочолого старця, бо Господь воістину смерть подолав. Христос Воскрес! Воскресне Україна!

У чому полягає символ Воскресіння для нас, українців, у контексті сьогоднішніх подій? На це та інші запитання в ексклюзивній розмові відповідає адміністратор храму святих Ольги і Єлизавети Львівської архієпархії УГКЦ отець Іван Галімурка.

– Отче, у чому полягає символізм свята Воскресіння Христового? Що означають для нас слова апостола Павла: «А коли Христос не воскрес, то марна проповідь наша, то марна й віра ваша?»

– Гадаю, що у нашому випадку не дуже доречно говорити про символи. Адже символ – це щось, що може бути асоціацією чогось, чи щось, що не завжди можна трактувати однозначно. Ми ж святкуємо реальне Воскресіння, чи інакше – реальне постання з мертвих – реальної Особи, яка вже померла. Це – Господь наш Ісус Христос, що в часі Свого Різдва прийшов до нас у людському тілі і якого люди розіп'яли на хресті. Буквально сьогодні, в часі св. Літургії, ми читали про те, як зла сила, спонукаючи тогочасних первосвящеників, намагались брехливо спотворити цю реальність: «Вони, зібравшись зі старшими та скликавши раду, дали воякам досить грошей і звеліли: «Скажіть, що Його учні прийшли вночі й викрали Його, коли ми спали. А як почує це правитель, ми умовимо його й він не буде вас турбувати». Вони ж, узявши гроші, зробили так, як їх навчили. І рознеслася про це чутка поміж юдеями – аж по цей день» (Мт. 28,12-15). Як можемо зрозуміти, неправдива чутка, або – альтернатива,

завжди ставить під сумнів правду, яка є єдиною й одинокою, і через те не може бути протрактованою інакше. Саме тут є дуже доречними слова св. апостола Павла, як читаємо: «А коли Христос не воскрес, то марна проповідь наша, то марна й віра ваша» (I Кор. 15,14). Тобто у цьому випадку наша віра повинна усунути усі й усілякі спокусливі й альтернативні ідеї та чутки.

– На Великдень, як знаємо, читається Євангеліє від Івана, де важливими для нас є слова: «Споконвіку було Слово, і з Богом було Слово, і Слово було – Бог». Який глибинний сенс цих слів для нас?

– Гадаю, що згадану вище цитату необхідно навести у цілості, адже вона надто важлива для нас. А звучить вона так: «Споконвіку було Слово, і з Богом було Слово, і Слово було – Бог. З Богом було воно споконвіку. Ним постало все, і ніщо, що постало, не постало без Нього» (Ів. 1,1-3). Не будемо тут вдаватися у

глибинні богословські дослідження цього євангельського вислову – для цього є окремі фахівці. Ми ж думкою повернімося до моменту Благовіщення, коли Господній ангел звернувся з пропозицією до Марії: «Не бійсь, Маріє! Ти бо знайшла ласку в Бога. Ось ти зачнеш у лоні й вродиш сина і даси йому ім'я Ісус. Він буде великий і Сином Всевишнього назветься. І Господь Бог дасть йому престол Давида, його батька, і він царюватиме над домом Якова повіки й царюванню його не буде кінця». А Марія сказала до ангела: «Як же воно станеться, коли я не знаю мужа?» Ангел, відповідаючи, сказав їй: «Дух Святий зійде на тебе й сила Всевишнього тебе отинить; тому й святе, що народиться, назветься Син Божий» (Лк. 1,30-35). Тому й читаємо на Великдень в євангелиста Івана: «Слово стало тілом і оселилося між нами, і ми славу Його бачили – славу Єдинородного від Отця, благодаттю та істиною сповне-

ного» (Ів. 1,14). По суті, це продовження попереднього питання. Адже Слово, що сталося тілом, люди прибили до хреста, забувши, що «...ніщо, що постало, не постало без Нього». Тобто Слово не може померти, бо це не просто слово, це – Істина, як про це говорить нам Спаситель: «Я – дорога, істина і життя» (Ів. 14,6). Тож можемо ствердити, що свято Воскресіння Ісуса Христа є нашим свідченням життя в Істині.

– Сьогодні наш український народ переживає час великих випробувань і тортур. У чому полягає символ Воскресіння для нас, українців, у контексті сьогоднішніх подій?

– Голгофа і розп'яття Ісуса Христа є невід'ємною частиною Його тілесних страждань. Голгофа, тортури і розп'яття нашого Спасителя є демонстрацією присутності зла у нашому житті. Але Воскресіння Господа нашого Ісуса Христа долає цю демонстрацію, нівелює страх і утверджує нас у боротьбі зі злом. Нам належить зрозуміти, що Господь ніколи не може бути кимось переможений. Тому тут знову повернімося до наведених слів св. апостола Павла: «А коли Христос не воскрес, то марна проповідь наша, то марна й віра ваша». Наша віра утверджує нас у повній перемозі Ісуса Христа над злом, тому й співаємо у воскресному часі цю величну переможну пісню: «Христос воскрес із мертвих, смертю смерть подолав, і тим, що в гробах, життя дарував!»

Сьогодні наша Вітчизна, Україна, веде свою боротьбу зі злом. Зло – жорстоке, зло – ненаситне, зло – брехливе, зло – лукаве тощо. Розуміємо й те, що, маскуючись під християнські ідеали, зло – безбожне. Воно лякає, воно нищить, воно вбиває, воно тривожить. Ми ж, утверджені у вірі, читаємо запевнення нашого Спасителя: «У світі страждатимете. Та бадьоріться! Я бо подолав світ» (Ів. 16,33). Хто живе з Христом, той ніколи не буде засоромленим і ніколи не буде переможеним. Свідченням цього можуть стати, знову ж таки, слова св. апостола Павла: «Якщо з нами Бог, то хто проти нас?» (Рим. 8,31). Після ночі завжди наступає день, після смутку завжди настає радість, після Голгофи і розп'яття завжди настає Воскресіння! Ми обов'язково переможемо! Вірмо у це, і так буде! Вже недовго...

Владика Борис: «Долайте виклики, спілкуйтеся і живіть без страху, маючи у серці вічність»

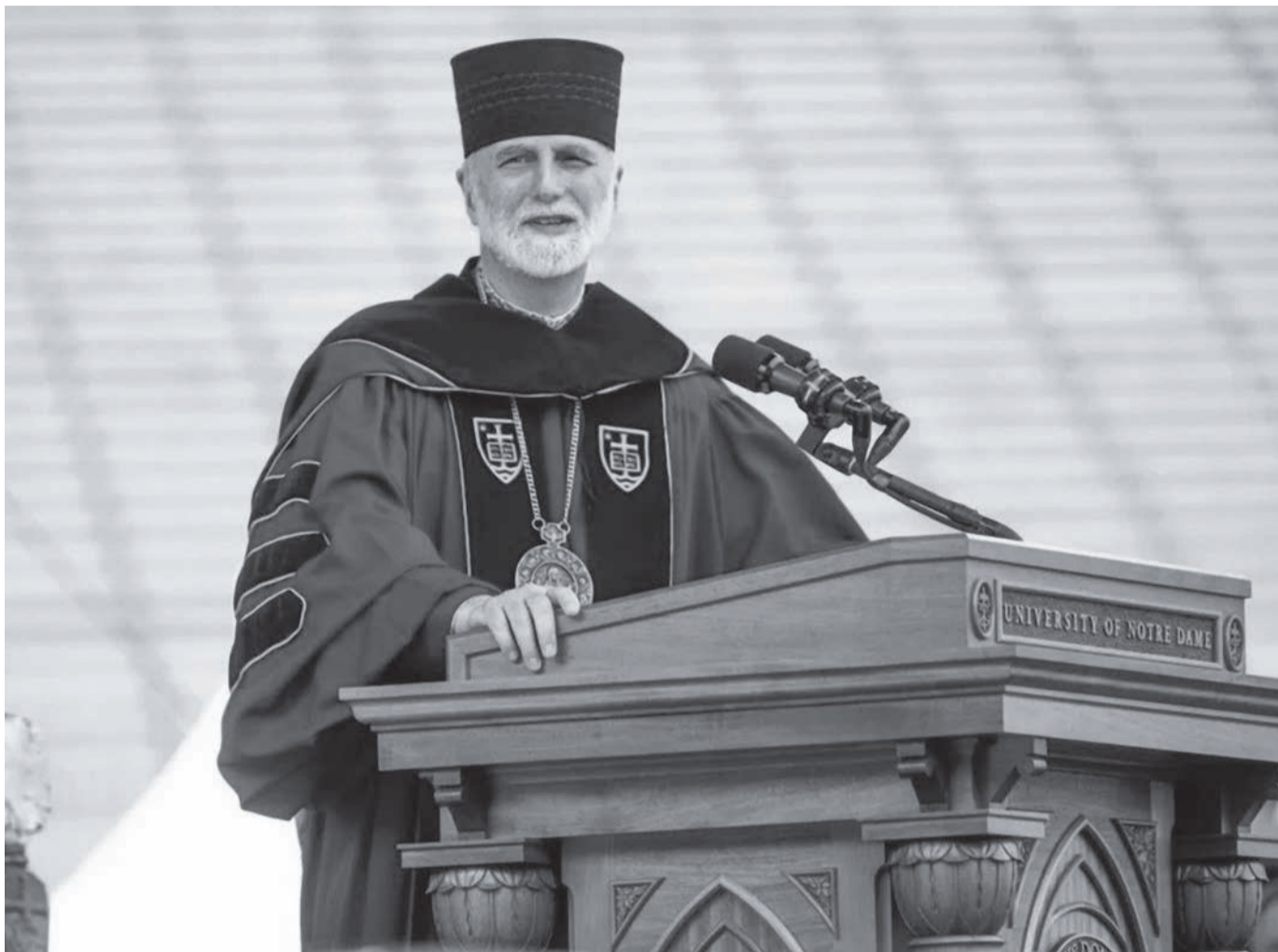
Промова Митрополита Філадельфійського УГКЦ владика Бориса (Гудзяка) на випускних урочистостях в Університеті Нотр-Дам 15 травня 2022 року

– У дитинстві, коли я спостерігав за грою футбольних команд Ари Парсеяна і на баскетбольному майданчику копіював рухи Адріана Дантлі, я мріяв зіграти на стадіоні Нотр-Дам. Багато дітей мріють про Нотр-Дам. Дорогі випускники, у вашому житті ця мрія здійснилася!

Мої юнацькі амбіції були далекосяжними: стати професійним баскетболістом і увійти в NBA. Ці мрії розбилися об реальність досить рано, у старшій школі, коли мене виключили з команди. Бог мав інші плани. У них не було ні NBA, ні спортивної слави на стадіоні Нотр-Дам. І я Богові вдячний. Але дитячі мрії ніколи не вмирають. Сьогодні я тут, з вами, дорогі випускники. Завдяки вам я потрапив на омріяний стадіон і, з вашого дозволу, не хочу змарнувати нагоду і... передати пас на вас! (кидає футбольний м'яч).

Мої знання про Університет Нотр-Дам не обмежувалися лише спортом. Було багато ниточок, які нас зв'язували. Я є земляком отця Теодора Гесбурга (багатолітній ректор Університету Нотр-Дам). Його рідна парафія Святої Вервиці містилася на Бельвю-авеню, неподалік нашого родинного дому в Сіракузах. Коли я навчався в аспірантурі в Кембріджі, отець Браян Дейлі з Товариства Ісуса, який належав до вашого богословського факультету – один із найшанованіших богословів у світі – був моїм професором і сповідником. Ще один священик і письменник, який мав особливий вплив на моє життя і який тут розпочав свою викладацьку кар'єру – Генрі Ноуен. Отець Генрі познайомив мене з людьми з розумовою неповносправністю, і це знайомство стало визначальним у становленні Українського католицького університету.

Представляючи УКУ тут, на цій сцені, дозвольте висловити глибоку вдячність за теплоту та гостинність – вам, отче Джоне, і вам, дорогі випускники, батьки,

викладачі та співробітники університету.

Покликання університету – установи, яку започаткувала Католицька Церква, – сприяти розквіту та розвитку людини як цілості. Це не просто місце для завантаження інформації у ваш мозок. Університети повинні прагнути охопити і просвітити всю людину: розум і тіло, душу і дух. Вони покликані бути не лише навчальними закладами, а й домівками мудрості; спільнотами, в яких кожному допомагають розпізнати своє покликання, Божий план щодо кожного з нас. Покликання Університету Нотр-Дам – бути домом цілісної і святої мудрості. Сподіваюся, що, навчаючись тут, під золотою статуєю Богородиці, ви відчули себе в обіймах Бога і під Його благословенням. Зціленими і сповненими надії.

Це постійний процес, але вірю, що він почався і триватиме.

За роки навчання перед вами поставали важливі життєві питання: що робити, як жити, які якості розвивати і як формувати свій характер. Ви навчилися визнавати й стверджувати людську гідність навіть за несприятливих обставин. Сподіваюся, ви навчилися прощати і просити прощення, навчилися дякувати.

Бути автентичною людиною, жити добре – це не теорія. Для цього потрібна практика. Це нелегко, це торкає до глибини серця. І саме про серце я хотів би зараз поговорити з вами – від серця до серця.

З Божої благодаті в центрі нашого буття, – саме його часто називають серцем, – ми отримали здатність любити, бути чуйними до інших, досвідчувати

чар і дар стосунків. Усе, що насправді важливе, справжнє, вічне, відбувається у відношенні до І(іншого). Ми, християни, віримо у Бога в трьох Особах, які перебувають у стосунках любові. Ми створені на Божий образ і подобу. Ми – особисті. Людині потрібно бути у стосунках. Саме так ми розквітаємо. На самоті ми відчуваємо самотніми, сумними і безсилимими. Зосереджуючись на собі, стаємо ізольованими та ідіотичними. Це різке слово походить від грецького ἴδιος (idios, «власний, особистий») + -ώτης. Насправді слово «ідіот» не має нічого спільного з інтелектуальною оцінкою – це той, хто поглинений собою, замкнений у собі.

У прямому значенні серце – це лише один із наших анатомічних органів. А все ж його биття розповідає так багато про наше життя, свідчить про саме. Це символ. Це таїнство. Ми ділимося цим таїнством з Богом, а Бог ділиться ним з нами. Ми використовуємо слово «серце», щоб описати місце наших радощів і страждань, тривоги і гармонії, смутку і втіхи. Саме там, у серці, ми ємося один з одним. Це спілкування стає нашою участю в житті Бога. У Божому серці ми знаходимо свій справжній мир і нашу автентичну радість. У цьому наше призначення.

Ми пережили місяці і навіть роки соціального дистанціювання і ковідних протоколів. Чи можу я попросити вас зараз зробити паузу і виміряти пульс вашого сусіда? Саме так! Візьміть свого сусіда чи сусідку за руку і відчуйте серцебиття людини поруч. Просто зробіть це! Навіть, якщо ви не збираєтеся бути медиком, я вірю, що ви зможете знайти ритм, пульс людини, яку Господь поставив поруч з вами тут і зараз, на цьому радісному святі.

Затихніть і слухайте. Попросіть дозволу доторкнутись і відчуйте. Так, навіть людей мого віку. Пульс все ще є.

Оце так! Життя іншої людини. Життя, яке треба поважати, підтримувати, радіти ним і захищати. Уявіть собі: 8

мільярдів пульсуючих сердець є на цій планеті. Сердечь, повних надії, сподівань, життя і любові.

Саме моменти, що впливають із серця, торкнулися серцевини, сутності вашого ества під час перебування в Нотр-Дамі. І саме це ми святкуємо сьогодні: вашу віддану працю та досягнення, щирю любов батьків, які супроводжують – і так, платять – за вашу освіту, ваші злети та падіння, сміх від душі, вашу самовідданість у служінні іншим, а також, здавалося б, безсердечні вимоги професорів. Знайте – високі очікування є ознакою поваги. Ваші найкращі моменти в цьому університеті були від серця до серця. У цьому і є покликання Нотр-Даму. Людське покликання та здатність брати участь у Божому серці, люблячи, віддаючи, страждаючи з іншими та для інших... це саме те, що Університет Богоматері дарував вам, а через вас – світові.

Дозвольте перенести вас у ще одне місце, де Богородиця сьогодні так живо присутня: Маріуполь або «місто Марії». Протягом двох місяців місто Маріуполь – у заголовках усіх провідних медіа. Оточене російськими окупантами, зруйноване, пограбоване. Загнані в катакомби металургійного заводу, його захисники є символом непохитної мужності, ста-

левої волі і глибокої любові. Учасники так званого Маріупольського гарнізону залишилися захищати місто Марії, захищати невинних, боротися за нашу гідність і свободу. Там багато таких, як ви, дорогі випускники. Вашого віку, зі схожими надіями та мріями. Саме в ці години ці герої борються, стоять у поєдинку зі смертю. Але водночас вони дають один одному шлюбні обіти, як Валерія та Андрій Карпиленки, які одружилися 5 травня, десять днів тому, за три дні до того, як Андрія вбили. Ви можете собі уявити, як билися їхні серця? Але вони не здаються. Вони обмінялися обручками з фольги.

Армія вбивць наближається, а Бог допомагає захисникам долати страх. Вони говорять зі світом чітко, спокійно. Їхні дружини намагаються достукатися до сильних світу цього, як-от Катерина Прокопенко та Юля Федосюк, які минулої середи були на аудієнції у Папи Франциска. Їхні серця б'ються у прагненні до чеснот: справедливості, краси та правди. Безстрашність – це початок вічності, це їхні випускні урочистості. Подумайте про це, безстрашність – початок вічності. Коли Ісус з'явився своїм учням, то перше, що Він сказав, було: «Не бійтеся!» Заохочую вас, дорогі ви-

пускники, не боятися. Ваша довіра до Господа є початком вічного життя. Це ваш випускний.

Чому ми зачаровано дивимося на Київ і Чернігів, Ірпінь і Харків, Волноваху, Херсон? Чому ми вивчили складні назви цих далеких місць? Чому смілива й емоційно забарвлена лайка зробила острів з трави і каменю Зміїний відомим у всьому світі? Чому американці та люди доброї волі з усього світу так щедро нас підтримують? Чому ваш університет у час війни демонструє солідарність з Українським католицьким університетом? Чому я тут?

Чому? Тому що ми бачимо серце народу і країни; людяність і сила її лідерів відображають позицію та характер усієї країни. Слово «Зеленський» у всіх на слуху, і він є символом безстрашного народу, який зробив його тим, ким він є. Народ тихих героїв, відважних патріотів, які вміють по-справжньому любити. Ті, хто, долаючи свої страхи, дивиться у вічність. Безліч українців виявляють найбільшу любов, адже «ніхто більшої любові не має над ту, як хто свою душу поклав би за друзів своїх» (Ів. 15:13). Незважаючи на спустошення і воєнні злочини, мародерство і тортури, брехню і жагучу жорстокість, ми бачимо їхне

життя. У них є серце, і ми хочемо поділитися з ними своїми серцями.

Українці роблять Біблію живою – Давид протистоїть Голіафу, Хресна дорога має стації в Бучі та Бородянці, Маріуполі та Сумах, Ісус страждає зі своїм народом. Ми пережили унікальний Великий піст і Страсний тиждень. Молимося, щоб цей Хрест знову закінчився Воскресінням, перемогою життя над смертю.

Із підземель «Азовсталі» воїни, серед яких студенти, нещодавні випускники та викладачі університетів, дають нам найважливіший урок – як жити вповні, залишатися людьми, дітьми Божими, навіть за неможливих обставин. Як віддавати себе, жертвувати. У час релятивізму вони дають нам урок вічності. Деякі речі є просто правильними і справедливими, а деякі – відверто неправильними і злими. Є речі, заради яких варто жити і заради яких можна померти.

Нотр-Дам дав відважну та виняткову відповідь на вторгнення Росії в Україну. Моя присутність серед вас показує вашу щирю солідарність. Вона є промовистим свідченням того, що керівництво і викладачі університету вміють щиро любити, приймати тих, хто страждає, служити, благословляти та підтримувати. Глибоко ціную нашу дружбу з Університетом Нотр-Дам, яка почалася 18 років тому зі співпраці з Інститутом Нановіка під керівництвом Джима МакАдамса і продовжується з нинішнім директором Клеменсом Седмаком та його чудовою командою. У п'ятницю отець Дженкінс оголосив про комплексну програму підтримки студентів та науковців УКУ, що дає можливість навчатися і проводити дослідження і таким чином допомогти Українському католицькому університетові підготуватися до діяльності після закінчення війни. Нехай Господь винагородить вас сторицею!

Покликання спільноти Університету Нотр-Даму справді високе. Засновники розуміли його як щось божественне. Несіть надалі із собою покликання своєї університетської спільноти – відчувайте серцебиття людей на всіх континентах, іммігрантів на наших кордонах і біженців по всьому світу та тих, хто в наших містах в Америці не отримує рівних можливостей, ще ненароджених, людей з інвалідністю, хворих і немічних. Відчуйте їхній пульс і йдіть за його покликом!

Ви чули серцебиття свого сусіда чи сусідки. Тепер перевірте своє. Ви знаєте, де воно. Нехай це буде вашою щоденною практикою. Я маю на увазі стародавнє *γνώθι σεαυτόν* (пізнай себе). Справді пізнавайте, ким ви є і ким ви покликані бути. Тому що у вас є покликання. Воно вічне.

Цей університет підготував вас до життя. Щоб ви могли прожити його добре, радіти усім серцем, долати виклики, спілкуватися і говорити від серця, жити без страху, тримаючи у полі зору вічність.

Вітаю випускників 2022! Ваші батьки, бабусі й дідусі, ваша родина та друзі, ваші вчителі та наставники в Нотр-Дамі надихали вас бути впевненими, зрілими, творчими людьми, які мають дар боротися за добро. Вони виховали вас, щоб ви стали такими, якими ви є. А тепер будьте мужні, ідіть і любіть світ навзаєм, кожну людину, від серця до серця!

Go Irish! Make some noise! (заклик спортивної команди Нотр-Даму)

«Духовна велич Львова»

Військовий капелан о. Андрій Зелінський: «Дуже важливо на війні залишатися Людиною»

Нещодавно Департамент військового капеланства Патріаршої курії Української Греко-Католицької Церкви підготував, а видавництво «Свічадо» надрукувало короткий збірник засад християнського вчення стосовно моральних аспектів військової служби в умовах війни – «Катехизм християнського воїна». Кореспондент «АрміяInform» зустрівся з одним із авторів цього збірника, заступником керівника Департаменту військового капеланства Патріаршої курії УГКЦ військовим капеланом Андрієм Зелінським. У центрі розмови – ідея зазначеного видання та його наповнення.

– По-перше, поясню, що таке катехизм, – зазначив на початку розмови отець Андрій. – Це короткий виклад основних засад віровчення. Християнські Церкви мають власні катехизми, де у світлі Євангелія і Церковного Передання пояснюються ті чи інші аспекти людського життя.

Події війни, зокрема надзвичайно кривава агресія російського окупанта, довели, що нам дуже важливо бути іншими та продемонструвати, що ми інші. І це, до речі, завдання й військового капелана. За радянською калькою, капелан вбачався таким собі пропагандистом, який просував державну ідеологію. Такий формат залишився і в росії.

У світі капелани займаються становленням особистості воїна, його моральним гартуванням, його духом. І все це разом називається словом «людяність». І нам, капеланам, важливо на війні зберегти у воїні людину. Коли говоримо про перемогу, про майбутнє – це до снаги лише людині, яка озброєна певними чеснотами, переконаннями, любов'ю до Батьківщини. І ось завдання катехизму – сформуванню людини, яка б відповідала християнським чеснотам. Дуже часто наші воїни звертаються до священника із запитаннями, як діяти в тій чи іншій ситуації, що можна, а що ні.

Є багато людей, для яких принципи християнської моралі залишаються засадничими орієнтирами. І ми, капелани, не можемо про це не подбати. Одне – це говорити загальними абстрактними термінами про те, куди і як ми рухаємось, а зовсім інше – подбати капелану про розуміння бійцем поняття справедливого захисту, поняття факту вбивства на війні. Всі ці речі мають свою християнську інтерпретацію.

– Тобто збірник містить роз'яснення всіх цих понять?

– Саме так. У це невеличке видання кишенькового формату входять тексти з офіційних катехизмів, тобто це офіційне вчення Церкви. Наш збірничок розпочинається з молитви воїна, а завершується молитвою за перемогу.

Серед понять, які ми пропонуємо для розуміння як солдатові, так і генералові, на першому місці – людина. Ми даємо стисло відповідь на запитання: хто така людина у світлі християнського вчення? Людина розумна і цим подібна до Бога, створена вільною і є володарем своїх учинків. Коли ми так стверджуємо, це накладає на нас відповідальність за те, що ми робимо під час військової служби.

У контексті цього у мене особисто часто виникає запитання: як людина в ХХІ столітті здатна на неймовірну

жорстокість? Тут я маю на увазі всім відомі злочини окупантів у Бучі, Ірпені, Гостомелі, Маріуполі та інших містах. Жорстокість нічим не виправдана й не обґрунтована. Для мене, як для людини, це важко збагнути й усвідомити. Але у мене, як політолога, є своя інтерпретація: це наслідки 30-літнього авторитарного суспільства, де про свободу та гідність не згадується й не співається в піснях, не декламується у віршах. В авторитарному суспільстві основним критерієм успіху або просування сходами кар'єри залишається бути вірним владі та виконати її наказ у будь-який спосіб. Про відчуття свободи й відповідальності там мова взагалі не йде.

Ми – інші. І нам же потрібно завжди пам'ятати, що людина існує, тому що Бог її створив з Любові і через Любов постійно оберігає її.

Для нас є дуже важливим завдання, аби людина після військової служби, а в нинішній ситуації – після війни, почувалася сильнішою, стійкішою, незламною для того, щоб будувати майбутнє, творити державу.

– Отче, схарактеризуйте ще кілька основних понять, яким дається роз'яснення в збірнику.

– Ми у цій війні прагнемо перемоги. Але перемога – це не лише відкинутий ворог на свою територію. Перемога – це в рамках власних кордонів створити державу, яка захищатиме свободу й гідність кожного громадянина. Тому до катехизму ми занесли твердження, що кожен народ прагне забезпечити свою ідентичність через створення держави. А як політична спільнота держава існує задля спільного добра тоді, коли через відповідну діяльність поглиблює, конкретизує та охороняє моральні цінності народу. Дуже важливо військовослужбовцю розуміти, що він захищає спільне добро, людей різних національностей, які населяють Україну.

Коротко говорить у збірнику й про обов'язок громадян – співпрацювати разом із владою для добра суспільства в душі правди, справедливості, солідарності та свободи. Це така духовна мобілізація: якщо я громадянин цієї країни, то я зобов'язаний долучитися до захисту цього спільного добра.

Придїлено увагу й такому надважливому поняттю, яким є патріотизм – ознака воїна-християнина.

Окремо виділено положення про

військовослужбовців – тих, хто присвячує себе служінню Батьківщині і є слугами безпеки і свободи народів. Ми вже згадували з вами про жорстокість окупанта – вбивство дітей, гвалтування жінок, знущання з літніх людей. Так ось у нашому збірнику ми наголошуємо, що свідомі дії, які суперечать правам людини та їхнім загальним принципам, а також накази, які примушують виконувати ці дії, є злочинами. Церква наголошує, що сліпий послух не є достатнім для оправдання тих, що виконують наказ. Існує обов'язок протистояти наказам про геноцид.

Це дуже важливо для нас у світлі міжнародного гуманітарного права. Це засади церковного вчення, які згодом стали міжнародними. Ми демонструємо представникам міжнародних організацій, які приїжджають до нас: дивіться, чого ми навчаємо наших воїнів. Пошукайте про це в російських настановах і ви не знайдете.

– Таким чином Церква бере участь у вихованні нового покоління військовослужбовців...

– І не тільки. Тут простежується й нова якість взагалі громадянського суспільства. Таким чином ми входимо, інтегруємось у цивілізований світ. Церква вчить, що законним є вимагати поваги до свого власного права на життя. Важливо: хто захищає своє життя, не є винним у вбивстві, навіть якщо він змушений завдати своєму противнику смертельний удар. Поясню. У світлі християнського вчення, Бог дав мені життя, це Його воля. Тобто, захищаючи своє життя, захищаю Його волю, і захищаючи чуже життя, теж захищаю Божу волю. Я живу – я маю право на життя. Якщо ж для самозахисту хтось вдається до більшого насильства, ніж необхідно, його дії протизаконні.

Відсутність людяності у росіян їх і погубить. Не можна сформувати людське суспільство на нелюдських принципах. Людини, в повному розумінні цього слова, в росії не існує. Є лише територія, на якій живе населення.

До збірника, який поступово надійде до всіх військових частин, увійшло роз'яснення також таких понять, як гріх, законний захист, війна, мир, смерть, ворог, самогубство тощо.

Збірник має назву «Катехизм християнського воїна», оскільки тут викладені аспекти, які важливі для християн – чи

то православної церкви, чи то католицької, чи протестантських деномінацій. У нашому виданні військовослужбовець знайде й дві головні заповіді любові, десять Божих заповідей, головні добрі діла, сім діл милосердя для тіла, сім діл милосердя для душі, перелік євангельських блаженств, поради на час бойових дій тощо.

– Отче, скажіть, чи може користуватись цим збірником, наприклад, воїн-мусульманин?

– Якщо мусульманин з'ясує для себе, що викладені у збірнику поняття, які відповідають загальнолюдським цінностям та нормам міжнародного гуманітарного права, не суперечить його духовним традиціям і поглядам, ми лише потішимось.

ПОРАДИ НА ЧАС БОЙОВИХ ДІЙ

1. У моторошні часи, коли безлад і страх навколо затьмарюють спокій і мир, тільки світло надії може розвіяти темряву.

2. Не дозволяй сум'яттю й тривозі сіяти морок розпачу у твоєму серці. З нами Бог, коли ми з Богом. Тому не припиняй вірити в остаточну перемогу Добра.

3. Молитва – це спілкування з люблячим Богом. Не припиняй спілкуватися з Ним, розповідати Йому про свій страх, гнів, біль і сподівання.

4. З якими б викликами тобі не довелося зустрітись, завжди, за будь-яких обставин, залишайся людиною.

5. Коли страх починає долати твої переконання й пронизувати тіло і душу, не здавайся: думай про всіх, кого любиш, і про тих, хто любить тебе. Що б не діялося навколо, про тебе завжди пам'ятають ті, для кого саме ти в цьому світі є найкращим і найдорожчим!

6. Пам'ятай: найважливіше та найкраще у твоєму житті – завжди попереду.

7. Не забувай про слабших духом, про тих, хто потребує твоєї підтримки. Будь щедрим на братню любов. Відчувай відповідальність за свого побратима.

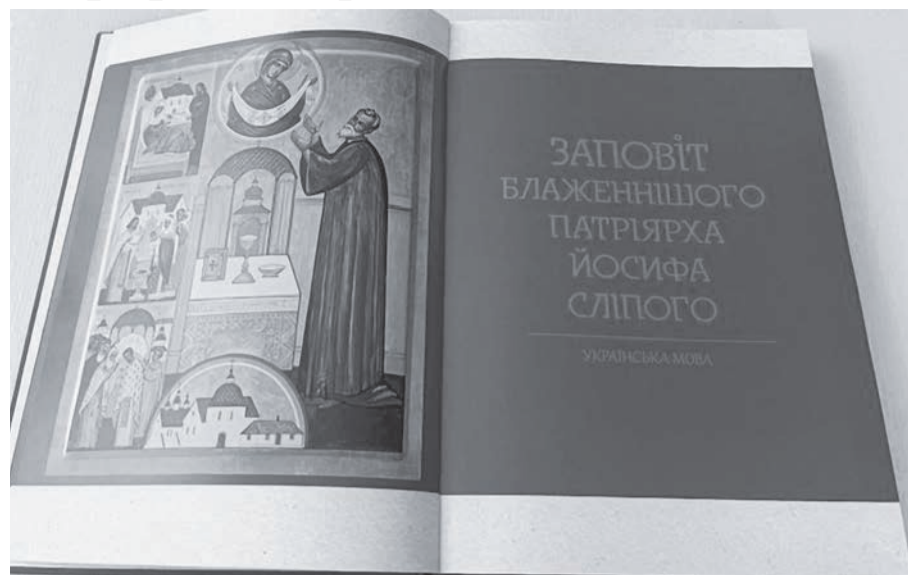
8. Ніколи не втрачай почуття гумору. Якою б страшною не видавалася загроза, твій мудрий гумор змусить її знітисися.

9. Залишайся справжнім – зберігай вірність: військовій присязі, рідним і коханим, батькам і дітям, Богові і Україні.

10. Якою б темною не була ніч, світлонок завжди неминучий!

Побачив світ «Заповіт» Патріярха Йосифа Сліпого дев'ятьма мовами

З нагоди 130-ї річниці від дня народження Ісповідника віри Патріярха Йосифа Сліпого (1892-1984) у львівському видавництві АРТОС побачив світ унікальний збірник його «Заповіту» в оригіналі та у перекладі на вісім іноземних мов, якими розмовляють в Україні «в розсіяній суцї», а це англійська, іспанська, італійська, німецька, польська, російська, сербська, французька.

Видання, ініціатором якого стало Релігійне Товариство українців католиків «Свята Софія» США, упорядкували Ірина Іванкович та Леонід Рудницький. Мистецьке оформлення виконав Роман Василик.

Блаженнішому Йосифу було 78 років, коли він почав складати свій заповіт: сім років після звільнення з советського ув'язнення Микитою Хрущовим за сприяння Папи Римського Івана XXIII, президента США Джона Кеннеді та його довіреної особи – американського журналіста Нормана Казенса.

«Історично, богословсько та літературно значущий, цей високохудожній твір виходить за межі свого безпосереднього призначення та аудиторії, має понадчасову цінність для українського народу та, в дійсності, усіх вірних», – зазначають у пресслужбі Товариства «Свята Софія» США.

Існує чимало ґрунтовних досліджень про Йосифа Сліпого, як, наприклад, «Ісповідник між Сходом та Заходом: портрет українського кардинала Йосифа Сліпого» авторства американського науковця Ярослава Пелікана (1990, 2015, 2017) та «Per aspera ad astra. Der Einheitsgedanke im theologischen und pastoralen Werk von Josyf Slipuj (1892 – 1984). Eine historische Untersuchung» [= Das Östliche Christentum Bd. 57] (2009) авторства о. д-ра Андрія Михалейка. Однак задум найновішого збірника – подати читачеві не стільки науковий, скільки красивий та естетичний твір, який відзначається вишуканим дизайном і високою якістю.

За словами Ірини Іванкович, перші переклади іноземними мовами – англійською, італійською та німецькою – з'явилися одразу після відходу у вічність Патріярха. «Проте ідея видання багатомовного збірника бере свій початок лише 2014 року. В процесі культивування задуму було зібрано та виконано переклади іншими мовами, а до праці над книгою запрошено висококваліфікованих перекладачів, редакторів, авторів передмов, серед яких Блаженніший Святослав Шевчук, владика Гліб Лончина, владика Даниїл Козлінський, о. Богдан Прах, о. Андрій Михалейко, о. Юрій Аввакумов,

о. Мирослав Татарин, о. Роман Ференц, о. Маріян Процик, о. Марко Ярослав Семенов, о. Анібал Соутус, о. Маріюш Кравец, Альберт Кіпа, Андрій Сороковський, Антуан Аржаковський, Петро Ключ, Михайло і Янко Рамач, Рафал Вольскі, Ян Віклер, Михайло Перун, Людмила Попович, Катерина Шрей, Марія Денисенко, Сеголен Миколенко, Вікторія Кетц, Діанна Драгонетті, Луїс Гомес, Ірина Боровська, Назар Федорак».

«Почерговість мовних версій «Завіщання» носить циклічний характер: оригінал українською вказує на початок життєвої мандрівки Йосифа Сліпого, який «народився ... і був вихований в українській християнській хліборобській глибоко віруючій родині»; італійським перекладом неначе завершується туземний шлях Блаженнішого, який відійшов до свого Творця у Вічному Місті 7 вересня 1984 року. Крім цього, порядок іншомовних версій віддзеркалює переконання Ex oriente lux: звідси першими подано переклади на слов'янські мови», – пояснюють упорядники.

Збірник доповнено біографією Патріярха Йосифа українською й англійською мовами, світлинами машинопису «Заповіту» з правками Блаженнішого. Іконографічні роботи Романа Василика віддзеркалюють основні віхи життя й виміри діяльності Блаженнішого – молільник; покликаний митрополитом Андреем Шептицьким; викладач та богослов; екуменіст; Ісповідник віри; будівничий монашества; духовний батько; будівничий українського Патріярхату.

«Завіщання» Йосифа Сліпого – це свого роду сповідь, в якій він несе свою душу до читача як духовний провідник Церкви і національний лідер народу. Автор постає перед нами як свого роду етнарх у той час, коли в Україні не вистачало лідерів, а саму державу трактували як колонію, в якій домінувала чужа і ворожа ідеологія. Збірник, який побачив світ у буремний час війни в Україні, не втратив своєї актуальності. Накреслені Патріярхом аксіоми залишаються чітким дороговказом для українського народу, який вкотре кладе на вівтар вітчизни «гори трупів та ріки крові» за незалежність держави.

Метою цього видання є встановлення пам'ятника великому мужеві, життя, діяльність та страждання якого роблять його гідним кандидатом на святість. З вдячністю за життєвий подвиг Релігійне Товариство українців католиків «Свята Софія» США складає цей скромний вінець на гріб свого засновника – Ісповідника віри Патріярха Йосифа Сліпого.
RISU

«Війна Путіна в Україні породила нові і глибокі поділи в православному світі та завдала шкоди екуменічному діалогу», – кардинал Курт Кох

3-6 травня у Ватикані тривала Пленарна зустріч Папської ради у справах єдності християн на тему «На шляху до екуменічного святкування 1700-річчя Першого Нікейського собору (325-2025)». У робочих засіданнях через онлайн-зв'язок брав участь Блаженніший Святослав, Глава і Отець УТКЦ.

Роботу Пленарної зустрічі відкрив кардинал Курт Кох, префект Папської ради у справах єдності християн. Аналізуючи сучасний стан екуменічного діалогу на глобальному рівні, він наголосив: «Несподівано цього року екуменічний діалог переживає велику напругу. Маю на увазі, перш за все, жакливу війну Путіна проти України, яка не лише породила нові та глибокі поділи в православному світі, але й завдала великої шкоди екуменічному діалогу». Кардинал Кох заявив, що сам факт, що «така жаклива війна з багатьма біженцями та загиблими була також узаконена з релігійної точки зору, потрясає душу екуменізму та заслуговує на визначення «святоотачької війни», як це сказав папа Франциск». Президент папської ради у справах єдності християн додав, що для загоєння завданих ран «потрібно не лише часу, але й навернення».

Тема війни в Україні та її вплив на екуменічну ситуацію у світі стала окремою темою роботи членів Папської ради у справах єдності християн. Доповідачем на цю тему

був Блаженніший Святослав. «Дякую Главі УТКЦ за його готовність поділитися своїм досвідом, який він зараз переживає у цій війні, та ознайомлення нас з екуменічною ситуацією в Україні. Під час війни ми разом з вами та вашим народом у наших думках та молитвах».

Кардинал Кох також подякував Блаженнішому Святославу за щоденні відеозвернення в Україні... З ваших щоденних послань я пригадую такий факт, що вторгнення Путіна спонукало християн та Церкви в Україні до єдності. Це є знаком, що Бог може писати рівно навіть на дуже кривих лініях. Приготування до події, що стосується всіх християн і, сподіваємося, ще більше їх об'єднає, буде точкою опори нашої Пленарії: йде мова про 1700-річчя Першого Нікейського собору. Це дуже важлива дата, якій ми хочемо присвятити нашу увагу впродовж кількох днів, щоб належним чином підготувати її відзначення у 2025 році».

Учасники пленарних засідань Папської ради єдності християн також дискутували на тему співвідношення між синодальністю та приматом Єпископа Риму.

Секретаріат Глави УТКЦ в Римі

Фреска Троїцької Надбрамної церкви із зображенням Нікейського Вселенського Собору, Києво-Печерська лавра

Секретар Святого Престолу: Україна має право захищатися; посилити міжнародні інституції

Темі війни, яку Росія розв'язала проти України, а також ролі Святого Престолу в пошуку рішень, спрямованих на її завершення, був присвячений четверговий випуск телепередачі «Tg2 Post» на італійському телеканалі Rai2, в якій взяв участь архієпископ Пол Річард Галлагер – Секретар у справах стосунків Святого Престолу з державами, відповідаючи на запитання ведучої та гостей студії.

«Я поїду до Києва наступного тижня, якщо все буде добре», – зазначив архієпископ Галлагер на початку інтерв'ю. Він додав, що цей візит повинен був відбутися раніше, але, на жаль, він захворів на ковід.

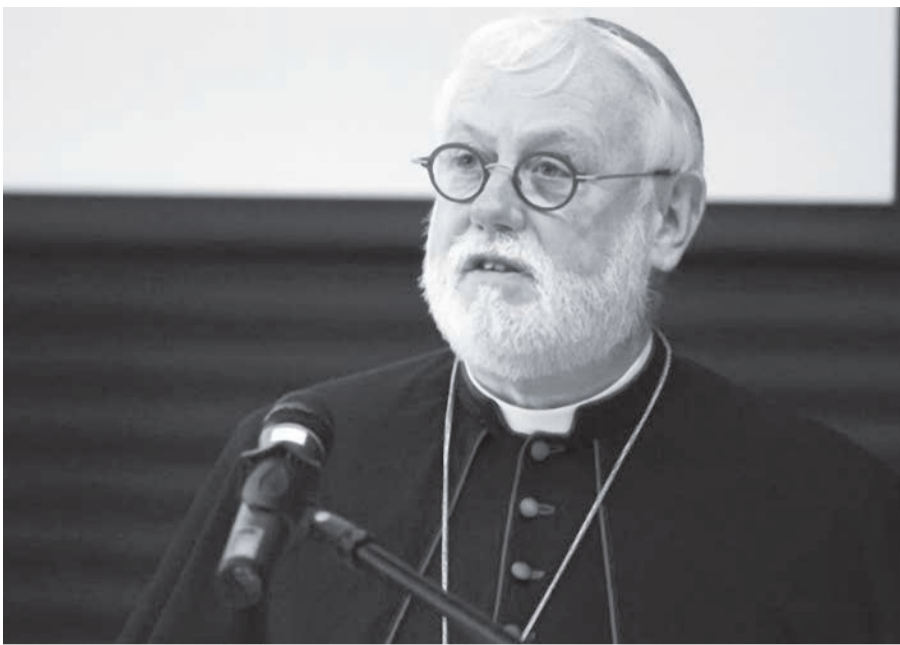
«Папа Франциск сказав, що гавкіт НАТО біля воріт Росії посприяв конфліктові. Чи Святий Престол скептично ставиться до стратегії, яку до цього часу застосовує Північноатлантичний Альянс?»

– таким було запитання журналістки, на яке ватиканський дипломат відповів: «Я вважаю, що Папа є дуже чутливим до будь-якої дії, яка би могла поставити в скрутне становище основні цілі, якими є діалог і мир. Думаю, що він визнає цінність системи безпеки для світу і для Європи, але це має бути пропорційним, і це найосновніше. І Папа також дуже занепокоєний тим, щоб ми знову не ввійшли у світ, позначений гонкою озброєнь. Отже, це має бути пропорційним, і важливо, щоби була можливість для діалогу та обговорення, для того, щоби врешті дійти до переговорів і принести мир цій багатостраждальній країні – Україні».

Журналісти пригадали, що архієпископ Пол Річард Галлагер походить з Ліверпуля, де зродилася всесвітньовідома музична група «Beatles». Вони запитали очільника ватиканської дипломатії, наскільки слова їхньої пісні «All you need is love» («Все, що нам потрібне, це любов») є актуальними в цій ситуації війни. «Ми завжди потребуємо любові, – відповів він, – але нам потрібно також багато іншого, і ми повинні трудитися, спонукувані любов'ю, аби знаходити вирішення цих великих конфліктів. Саме тому Святий Престол дуже підтримує міжнародні інституції, підтримує всі зусилля діалогу і залишається готовим послужити міжнародній спільноті».

Далі один із учасників розмови підкреслив, що Ватикан має велику традицію дипломатії, а в дипломатії слова мають певну вагу. «Я переконаний, що слова завжди мають надзвичайну вагу, – мовив архієпископ Галлагер, – особливо, в політичних і дипломатичних розмовах. На жаль, дуже часто словами зловживають, і це призводить до того, що люди більше не вірять у те, що говориться в деклараціях і заявах. Потрібно відродити ту щирість і відвертість. І якщо ми трудимося в цьому напрямку, то це завжди цінується. І, насамперед, це є нагальним тоді, коли від наших слів залежить життя людей і слова можуть спричинити страждання людей».

Під час інтерв'ю згадувалися заклики Наступника святого Петра до молитви за мир в Україні і заклики, звернені до політиків, не залишати поза увагою прагнення людей до миру, а також слова прем'єр-міністра Італії Маріо Драгі, який під час зустрічі з президентом США зазначив, що громадяни Італії та Європи бажують зупинити нечуване насильство, пов'язане з війною в Україні, й запитують, що можна зробити для того, щоб настав мир. В цьому контексті запитання жур-

налістів стосувалося ролі у цьому процесі таких країн, як США і Китай. «Я вважаю, що тепер існує моральна відповідальність всіх виконати власну роль в цей момент великої кризи для світу», – наголосив архієпископ Галлагер, додаючи, що ця війна виявила слабкі сторони інституцій, що були нездатними знайти швидке вирішення і відразу принести мир. «Ми не повинні покидати структури безпеки, структури багатосторонності, – підкреслив він. – Нам слід відновлювати і підсилювати їх. І я вважаю, що могутні країни, такі як США і Китай, члени Ради Безпеки, мають надзвичайно важливе завдання в цей момент, і ми повинні закликати їх виконати свої обов'язки з глибоким почуттям моральності й глибоким розумінням нагальної ситуації, що стоїть перед нами».

Журналісти італійського телеканалу запитували очільника ватиканської дипломатії також про релігійний фон війни в Україні. «Я вважаю, що це незаперечно, що в цьому конфлікті є також і релігійний вимір, – зауважив архієпископ. – Ми знаємо про напруженість, що вже віддавна існує між Патріархом Константинопольським Вартоломеєм та Московським Патріархом Кірілом, і в цій ситуації війни ці речі ще більше загострюються. На жаль, мусимо визнати, що в православ'ї більшість Церков мають виражену національну ідентичність, це державні Церкви. Тому для Російської Православної Церкви дуже важко зайняти критичну чи відмінну позицію від позиції уряду. Але Папа наголошує, що ми повинні долати також і ці обумовлення,

щоб відігравати роль справжніх пастирів Божого люду і сприяти мирові».

Як було зазначено під час розмови, Святий Престол має «благородну дипломатичну традицію, яка завжди намагалася залишати відкритими канали діалогу». Архієпископ Пол Річард Галлагер підкреслив, що Святий Престол старається зберігати нейтралітет, тобто не ставати на одну зі сторін, «а створювати простір для діалогу, бути відкритим на всіх, аби сприяти мирові й шукати вирішення цих жахливих конфліктів, наслідки яких ми бачимо щодня».

Ведуча запитувала архієпископа Галлагера про перспективи екуменічного діалогу з Московським Патріархом в контексті того, що Папа Франциск, мовляв, нещодавно назвав його «вівтарником Путіна», розповідаючи про відеоконференцію, яка відбулася між ними 16 березня 2022 року. Відповідаючи, архієпископ наголосив, що Папа говорив про те, що він, власне, не повинен ставати «вівтарником Путіна», і намагався підкреслити, що вони обое, насамперед, є пастирями Церкви й ніколи не повинні підпорядковуватися політичним керівникам. Щодо екуменічних стосунків із православ'ям, то вони, як підкреслив очільник ватиканської дипломатії, належать до пріоритетів Папи, «але на даний момент він вирішив відкласти зустріч з Патріархом Кірілом, бо для неї немає відповідних умов». «Для Папи Франциска дуже важливо, – пояснив ієрарх, – аби кожен крок, який робить він або Святий Престол, призводив до покращення ситуації, а не до її погіршення». Архієпископ

Галлагер висловив припущення, що діалог і далі триватиме, хоча і не на всіх рівнях.

Один з учасників передачі зауважив, що «православний світ не є таким об'єднаним, як католицький світ», і запитав, чи це впливає на екуменічний діалог. «Насамперед, кажучи чесно, я би не перебільшував з єдністю Католицької Церкви. І ми також маємо проблеми в себе вдома», – зауважив ватиканський високопосадовець, усміхаючись. – Дякувати Богові, ми маємо постать Папи, яка гарантує єдність Церкви». Щодо екуменічних стосунків, він підкреслив, що Святий Престол досить успішно підтримує діалог з майже усіма православними Церквами.

Ще одна тема, якої торкнулися журналісти, стосувалася стосунків Святого Престолу з Китаєм. «Цей діалог ніколи не був легким, – зазначив з цього приводу очільник відділу Державного Секретаріату, відповідального за стосунки з державами. – Впродовж багатьох років ми докладали зусилля в діалог, насамперед, у церковному вимірі. Згадаймо про цю відому домовленість про призначення єпископів, що була підписана понад три роки тому. Для нас це важливо, хоча це не принесло бажаних результатів і залишається багато проблем. Але вважаю, що в цей час Святий Престол у своїх контактах з Китаєм, безсумнівно, заохочуватиме його виконувати ту роль, яка йому належить як впливовій країні в світі, як великій економіці, що може стати дуже важливим актором на світовій сцені в найближчому майбутньому».

Журналісти пригадали також про те, що наприкінці загальної аудієнції у середу, 11 травня, Святіший Отець мав коротку зустріч з дружинами українських військових, що перебували в оточенні на металургійному заводі «Азовсталь» у Маріуполі. «Чи достатньо цих жестів солідарності?» – запитала ведуча архієпископа Галлагера. «У цій гуманітарній ситуації, в якій тепер перебуває Україна і Маріуполь зокрема, це зовсім недостатньо, але це важливий жест. Це добре, що Папа робить те, що може, пропонує ту підтримку і підбадьорення, які може дати». Він додав, що цей жест Святішого Отця є дуже важливим, бо він виявляє «нашу турботу і нашу участь у стражданні тих сімей і тих осіб». Ієрарх пригадав про мільйони українських біженців, що були змушені втікати від війни. «І Папа плаче через це, – зазначив він, – і в цьому він дуже щирий, він дуже співчутливий до страждань людства. Отже, це не постановка, а справді щирий жест, який він прагнув проявити цим особам, і привернути увагу всього світу до цієї проблеми і цього страждання».

«Ви підтримуєте відправку зброї Україні для захисту?» – таким було заключне запитання. «Так, звичайно, – відповів архієпископ Пол Річард Галлагер. – Вважаю, що це повинно бути пропорційним, бо, як я вже зазначив сьогодні, ми не хочемо знову розпочати гонку озброєнь. І ми маємо перед собою війну, яка є небезпечнішою, ніж будь-коли раніше, тому що існує ядерний аспект. Отже, Україна має право захищатися і потребує зброї, щоб це робити, але потрібно бути дуже розважливими у способі, в який це здійснюється».

Митрополит відвідав парафію Воскресіння у Винниках

У Світлий вівторок, 26 квітня, парафія Воскресіння Христового у Винниках урочисто відсвяткувала храмовий празник, з нагоди якого у Свято-Воскресенському храмі була звершена Архирейська Божественна Літургія. Долучилися до неї і запрошені священнослужителі.

Після Літургії парафіяни отримали з рук митрополита Ігоря грамоти, приурочені 180-літтю освячення храму, а парох о. Петро Паньків – грамоту з нагоди 40-ліття священства. Зі свого боку парох висловив щиру подяку архиреєві за відвідини парафії та пастирську опіку над нею і від імені громади Свято-Воскресенського храму подарував митрополитові панагію.

Відтак владика долучився до спілкування з парафіянами та до гаївок із Марійською дружиною храму Воскресіння.

Пресслужба Львівської архієпархії

Владика Володимир: «Попри страхи і сумніви, поміж повітряні тривоги над нашою землею пролунав гімн прослави Воскреслого Христа»

Пасхальна подія є єдина і нероздільна, актуальна для всіх поколінь. Людина народжується, приходить у світ, через хрищення занурюється в таємницю Христової смерті та Воскресіння. Людина отримує певні життєві хрести, але вони освітлені Воскресінням. Від першого Великодня гріб вже не є страшний. У цьому запевнив єпископ-помічник Львівської архієпархії владика Володимир під час проповіді у Світлий понеділок у храмі Блаженного Миколая Чарнецького в Золочеві. Тут під час Божественної Літургії архирей звершив дияконське рукоположення Ярослава Домерецького.

Владика Володимир підкреслив, що цьогорічний Великдень в Україні є святом радості серед смутку. Адже ми втратили чимало співгромадян, пережили особливий Великий піст, сам Бог давав нам реколекції, Він є так близько нас в цей драматичний час.

Владика зауважив, що цими днями ми отримуємо численні привітання на свята. Проте чимало людей обмежують свою творчість, лінуються сказати чи написати кілька слів, а пересилають у соцмережах вітання з готовими шаблонами. Він поділився, що сам отримав їх понад сотню, але, за його словами, шаблонний підхід не запам'ятовується, а тому зацентрував увагу на важливості особистого контакту з людьми, навіть у такому моменті, як великоднє привітання.

Відтак архирей зазначив, що під час Божественної Літургії відбудеться дияконське рукоположення: «Сьогодні ми стаємо свідками й учасниками дияконського рукоположення нашого співбрата Ярослава. Він не пройшов повз покликання, запрошення до служіння та передання віри, а відповів на нього. Диякон Ярослав є готовий через служіння зцілювати рани Ісуса Христа на тілі потребуючих людей. Будьмо завжди, в будь-яких обставинах відкриті для Бога, бо він є стрижнем нашого життя, особливо в час важких випробувань».

Пресслужба Львівської архієпархії

Декілька слів про ектенію оглашених

Після ектенії усильного благання у Святій Літургії слідує ектенія за оглашених. У багатьох випадках цю ектенію опускають. Причиною для такого опущення є начебто її неактуальність у сьогodнішній молитві Церкви. Для того, щоби збагнути, актуальною чи ні є ця ектенія, потрібно зрозуміти, хто такі «оглашенні». У ранній Церкві оглашеними називали тих людей, які готувалися до прийняття святого таїнства Хрищення. Це були дорослі люди, які протягом тривалого часу, а саме трьох років, готувалися до того, щоб стати християнами, і були, отже, оголошені в Церкві як такі, що проходять період приготування. Іншими словами, оглашенні – це люди, про яких було оголошено в Церкві, що вони готуються долучитися до неї через Хрищення. Сьогодні насправді ми не оголошуємо в Церкві тих, які мають бути охрищені; охрищуємо зазвичай немовлят, а не дорослих (з огляду на це приготування до Хрищення стосується рідних і хресних батьків, а не тих, які будуть охрищені, а часто й взагалі, на жаль, таке приготування відсутнє). Тож питання про те, чи доречно сьогодні молитися у Святій Літургії ектенію за оглашених виглядає доволі логічним.

Якщо, однак, подивитися на це питання з іншого боку, а саме – з боку духовності, а не з боку точності формулювань, то можна побачити сенс у тому, щоб не вилучати ектенію за оглашених з сучасної Святої Літургії. Сьогодні, як і колись, є дуже багато людей неоохрищених. Деякі з них приймають рішення охриститися і проходять підготовку в Церкві (на відміну від хрищення немовлят, у випадку хрищення дорослих зазвичай така підготовка є ґрунтовною і тривалою). Попри те, що ці люди формально не оголошені в Церкві як такі, що готуються до прийняття таїнства Хрищення (не «оглашенні»), вони потребують тієї самої молитви, як колись оглашенні. Рішення прийняти таїнство Хрищення у дорослому віці є доволі сміливим, якщо людина живе в атеїстичному оточенні чи, тим паче, в оточенні, вороже налаштованому до християнства. Підтримати таких людей молитвою є обов'язком християнської спільноти.

Звісно, можна було б замінити у Літургії слово «оглашенні» на описовий вираз «ті, які готуються до прийняття Хрищення», але саму ектенію усувати немає потреби. Якщо у тій чи іншій церковній спільноті немає дорослих людей, які готуються до входження в Церкву, все ж є потреба молитися за тих, які десь у світі мають намір це зробити. Однак у такому випадку логічно є молитися ектенію за оглашених частково, а не повністю, а саме – пропускаючи ті виголоси, якими священнослужитель звертається безпосередньо до оглашених. Наприклад, логічним є опускати виголоси: «Помоліться, оглашенні, Господеві», «Оглашенні, голови ваші Господеві приклоніть» та «Всі оглашенні, вийдіть, оглашенні, вийдіть; усі оглашенні, вийдіть, щоб ніхто з оглашених не залишився». Щодо цього останнього виголосу, то заклик до оглашених, щоб вони полишили храм, пов'язаний з древньою традицією, згідно з якою, оглашенні могли брати участь лише в першій частині Святої Літургії, після якої повинні були вийти з храму. І це логічно, адже неоохрищені не можуть брати участь у Євхаристії.

Якщо у спільноті немає тих, які у свідомому віці готуються до Хрищення, доречно, отже, опустити ті виголоси, які звернені саме до оглашених. Натомість інші виголоси ектенії за оглашених є закликами до вірних, а не до оглашених. Ось прошення, якими звертається священнослужитель до вірних:

Вірні, за оглашених помоліться, щоб Господь помилував їх.

Огласив їх словом істини (тобто, молимося, щоб Господь дав їм голос – огласив їх, адже якщо вони не мають у собі слова істини, то вони наче безголосі. Можна також сказати, що тут молимося, щоб неоохрищені «зрозуміли слово істини»).

Відкрив їм євангеліє правди (тобто молимося, щоб вони отримали благодать збагнути Євангеліє Христове і повірити в те, що в Євангелії сказано).

Приєднав їх до святої Своєї соборної й апостольської Церкви.

В кінці священнослужитель звертається до Бога: **Спаси, помилуй, заступи й охорони їх, Боже, Твоєю благодаттю** та завершує ектенію нетиповим славослов'ям, адже це славослов'я є водночас проханням: «Щоб і вони з нами славили пречесне й величне ім'я Твоє, Отця, і Сина, і Святого Духа, нині і повсякчас, і на віки віків».

Марія Ярема,
Українська парафія в Римі

Ватиканська обсерваторія пропонує нові дослідження Великого вибуху

Двоє дослідників з Ватиканської астрономічної обсерваторії запропонували нову теорію, щоби зрозуміти, як гравітація поводи́ла себе в перші миті існування Всесвіту. Вони запропонували радикально нове математичне розуміння початкового моменту Великого вибуху. Вважається, що початковий стан Всесвіту розширився експоненціально (коли швидкість розширення пропорційна значенню самої величини) від стану дуже високої щільності (т. зв. космічна інфляція). Це дивовижне явище можна пояснити, якщо припустити, що закони гравітації на цій ранній стадії набагато складніші, ніж вони описані в загальній теорії відносності Ейнштейна з 1915 року.

Були запропоновані різні альтернативні теорії гравітації, в яких ця сила змінюється в просторі та часі. Однією з найбільш вивчених є теорія Бранса-Дікке, наближена до популярної теорії квантової гравітації. Квантова гравітація поєднує загальну теорію відносності Ейнштейна, яка описує поведінку матерії у глобальному масштабі (як скупчення галактик) – з квантовою механікою, яка описує фізику в мікроскопічних масштабах (таких як атомний і субатомний). Проте теорію Бранса-Дікке настільки важко описати математично, що вчені часто переводять її складні рівняння у системи розрахунків, у яких їх набагато легше розв'язувати. У цьому конкретному випадку рівняння перетворюються з більш складної системи Йордана у простішу Ейнштейнову систему.

У статті, опублікованій 15 квітня минулого року в престижному часописі «Physical Review D», отці Іабріеле Джіонті та Маттео Галаверні з Ватиканської обсерваторії показали, що, всупереч думці вчених, системи розрахунків Йордана та Ейнштейна не завжди є математично еквівалентними. Крім того, вони також унаочнили існування ще однієї системи, яка потенційно може бути дуже багатообіцяючою. Фактично ватиканські дослідники виявили, що хоча розв'язки за системою Йордана не завжди відповідають схемі Ейнштейна, вони, тим не менш, математично перетворюються із системи Йордана в іншу систему, яка раніше не бралася до уваги. В цій останній існує межа, в якій гравітаційна сила рухається до нескінченності, в той час як швидкість світла наближається до нуля (гравітація Керролла). Ця нова перспектива може спровокувати революцію в нашому розумінні первинного Всесвіту.

Отримані результати пропонують нову ключову інтерпретацію раніше сформульованих теорій початкової фази експоненціального розширення Всесвіту, зокрема Олексія Старобінського. Крім того, вони могли би сприяти пошуку більш загальної теорії квантової гравітації.

Займаючись цим дослідженням, о. Джіонті та о. Галаверні йдуть по стопах багатьох інших католицьких учених, згадуючи, наприклад, вклад, здійснений у минулому столітті бельгійським священиком Жоржем Леметром: працюючи над ідеями Ейнштейна, він розвинув теорію, яка зараз відома як «Теорія великого вибуху». Пізніше ідеї Леметра були підтверджені спостереженнями американського астронома Едвіна Габбла. Таким чином, співвідношення, яке описує швидкість сповільнення галактик, насправді називається «законом Габбла-Леметра».

«Vatican News»

Свідоцтво про реєстрацію
КВ 4266

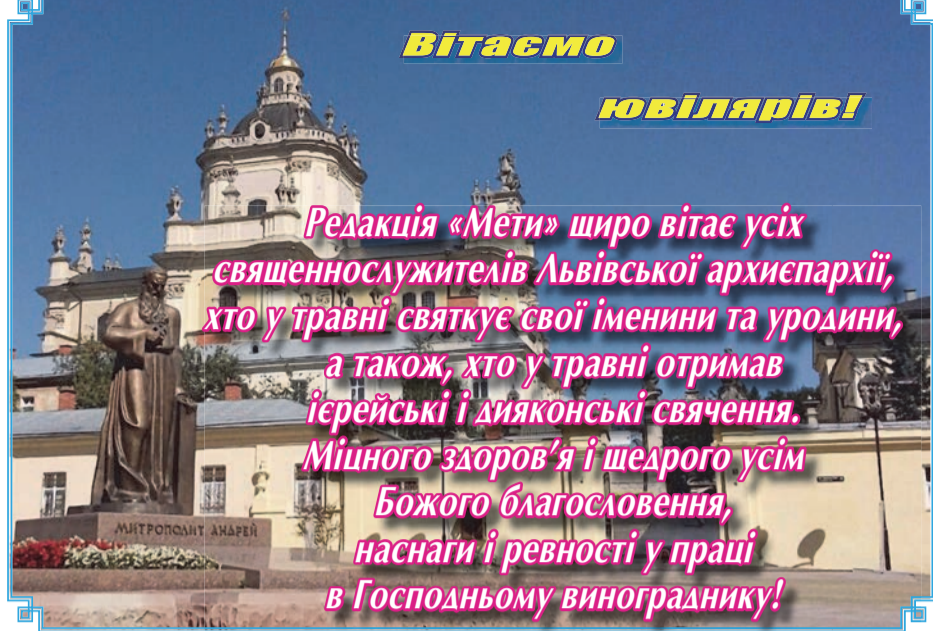
головний редактор:
о. Богдан ЛУКОВСЬКИЙ,
літературний редактор
Святослав СМУК,
більше редактор і технічний редактор
Вячеслав ЧИЖЕВСЬКИЙ.

Відгуки та пропозиції надсилати
на адресу:
площа св. Юра, 5, м. Львів,
Україна, 79000,
e-mail: meta.ugcc@gmail.com
http://www.meta-ugcc-lviv.com

Редакція залишає за собою право скорочувати і редагувати матеріали. За достовірність фактів відповідає автор.
Рекламні оголошення приймаються вичитаними і відредагованими рекламодавцем.
Матеріали не рецензуються і не повертаються. Редакція може не поділяти думку автора.
Друк: ПрАТ «Видавничий Дім «Високий Замок»
Тираж: 5000 примірників, Замовл. № _____

Вітаємо

ювілярів!

Редакція «Мети» широким серцем вітає усіх священнослужителів Львівської архієпархії, хто у травні святкує свої іменини та уродини, а також, хто у травні отримав ієрейські і дияконські свячення. Мішного здоров'я і щедрого усім Божого благословення, наснаги і ревності у праці в Господньому винограднику!

Відійшов до вічності о. Ігор Дмитерко

З сумом повідомляємо, що 30 квітня 2022 року відійшов до вічності о. Ігор Дмитерко, адміністратор парафії Успення Пресвятої Богородиці у с. Лапаївка Соколянського деканату Львівської архієпархії. Висловлюємо ширі співчуття усім близьким о. Ігоря та парафіяльній громаді і єднаємося з ними у молитві.

Нехай Господь прийме у батьківські обійми свого доброго ієрея та дарує йому Царство Небесне!

Вічна пам'ять!

Редакція газети «Мета»

Івано-Франківська архієпархія передала до Краматорська карету швидкої допомоги

1 травня Архієпископ і Митрополит Івано-Франківський Володимир Війтишин освятив автомобіль швидкої допомоги. Карета вже вирушила на передову, до міста Краматорська.

Автомобіль отримали завдяки старанням громад УГКЦ Апостольського екзархату українців в Італії: Форлі, Фаенца, Чезена та Імола, а також римо-католицької дієцезії Форлі-Бертіноро. Душпастир о. Василь Романюк самостійно пригнав авто марки «Fiat» до Загонів, звідки його забрали представники Антикризисного координаційного центру Івано-Франківської архієпархії УГКЦ.

«Такий автомобіль нам справді необхідний. Іде війна, яка неминує має жертви: це і наші воїни, і мирне населення. Тому така карета допомоги, яка є досить швидкою та витривалою, зможе допомогти нам врятувати не одне життя», – запевняє військовослужбовець ЗСУ Петро, який приїхав, щоби прийняти автомобіль та доставити його на передову.

Відтак митрополит Володимир подякував усім волонтерам, які передали та доставили карету швидкої допомоги в Україну, а також поблагословив наших захисників, поручаючи їх заступництву Пречистої Диви Марії.

Бажаємо, щоб цей автомобіль справді допоміг врятувати не одне людське життя, та віримо, що з Божою допомогою наші захисники переможуть у цій війні та вже скоро запанує мир у нашій Батьківщині-Україні!

Департамент інформації Івано-Франківської архієпархії УГКЦ